Podpajštúnske zvesti

ISSN 1338-872X

10/2014 | Ročník XVI. | 31. október 2014 | www.mkic.sk | Mesačník o živote obyvateľov Stupavy | Zadarmo

Komunálne voľby 2014 4
- Opýtali sme sa kandidátov na primátora

Udialo sa v športe 10
- Futbalisti a hádzanári informujú

Stupavjánek oslavoval 11
- Prvé narodeniny detského folklórneho súboru

Sokolský pluk v Stupave 12
- Fragmenty zo života

KEĎ DEŤOM V ŠKOLSKEJ JEDÁLNI CHUTÍ

V novinách sme už viackrát informovali o úspechoch nášho rodáka zo Stupavy a uznávaného šéfkuchára Miloša Lachkoviča a jeho manželky Paulíny. Obaja svoje povolanie nadovšetko milujú, robia ho s láskou a právom sa im vracia mnoho pochvalných slov na ich prácu, a to či už zo strany laikov ochutnávačov, alebo odbornej poroty, ktorá ich kulinárske umenie ocenila na nejednej medzinárodnej súťaži. Obaja sú členmi asociácie World Chef a Miloš je tiež predsedom Spolku kuchárov a cukrárov v Bratislavskom kraji. Ani jeden z nich nepracuje v luxusnej reštaurácii v hlavnom meste alebo okolí, ale, čuduj sa svet, obaja sa starajú o vyváženú a chutnú stravu žiakov v školskej jedálni v Stupave. Tomu sa nehovorí povolanie, ale skôr poslanie. *„Varenie je moje hobby. Každého, koho poznám, sa ma na to pýta a nevedia to pochopiť. Hlavne, keď prídeme na súťaž a popri známych vychytených reštauráciách a hoteloch súťažíme aj my, a to za školskú jedáleň v Stupave, to nevedia pochopiť, najmä, keď potom vyhráme,"* vysvetľuje Miloš.

Všeobecne je strava v školských jedálňach prirovnávaná k tej nemocničnej. Predstavíme si jedlá nemastné-neslané alebo naopak všetkého až príliš. Vďaka manželom Lachkovičovcom sa však úspešne darí tieto predsudky o nekvalitnej strave v školských jedálňach v očiach rodičov vyvrátiť. Na ochutnávku sme vyslali tajného špióna Gurmánka Stupavského. To, čo mal možnosť vidieť a ochutnať počas náhodnej návštevy v školskej jedálni korunoval za nadštandard.

Školskú jedáleň v Stupave som navštívila aj ja, aby som sa pozhovárala so šéfkuchárom Milošom Lachkovičom. Nebola som tam ani nepamätám. Naposledy asi pred 15 rokmi. Odvtedy sa toho, pochopiteľne, zmenilo mnoho, po správnosti k lepšiemu. Dnes vyzerá oveľa vábivejšie nielen jedlo, ale aj interiér. Veselý a farebný nábytok a nádherne pomaľované steny na prvý pohľad napovedajú, kto je tu stravníkom. Školská jedáleň má tú správnu atmosféru a podľa vykonanej ankety sa deťom v priestoroch naozaj páči. A nie je nad spokojné deti s plnými bruškami.

Vchádzam do budovy a staviam sa poctivo na koniec rady. Neminú ma zvedavé pohľady žiakov rôznych vekových kategórií, ktorí s mojím príchodom zaraz spozornejú. V očiach im čítam, že hádajú, čo to je za „veľkáčku", koľkokrát som asi prepadla, alebo či som nová pani učiteľka, s ktorou sa ešte nestihli na hodine zoznámiť. Jedlo bolo naozaj výborné, porcia síce primeraná, ale ako bývalo u mňa pri chutných jedlách za školských čias pravidlom, vrátila som sa aj po dupľu. Tento príspevok nemá byť ódou na školskú jedáleň, ale keď je čo pochváliť, prečo by som chválou šetrila.

Pavlína Lachkovičová je vedúcou jedálne a jej manžel Miloš šéfkuchárom. O tom, že sa neminuli povolaniu, svedčia aj ich mnohé úspechy a ocenenia. Naposledy sa zúčastnili v Michalovciach na súťaži odborných škôl zameraných na odbor kuchár, čašník, kde zasadla Pavlína do hodnotiacej komisie. Sami si i zasúťažili a v kategórii studené misy získali 1. miesto. A keď už píšem o úspechoch, pridám ešte jeden – Pavlína sa stala ambasádorkou gréckej asociácie World Chef, čo znamená, že bude propagovať národné jedlá práve tejto krajiny na Slovensku a dohliadať na to, aby sa neporušovali normy v rámci putovania surovín, a tiež aby sa jedlá pripravovali podľa tradičných gréckych receptúr. Ich najbližšie kroky poputujú do Izraela na svetový kongres, kam ako jediní zo Slovenska dostali pozvanie od Izraelskej asociácie World Chef. Miloš Lachkovič sa venuje gastronómii dlhé roky. *„Verte mi, je väčší problém navariť dieťaťu, aby mu chutilo, ako dospelému a predstavte si variť zhruba pre 600 detí. Výhodou napríklad mojej manželky je, že jedáleň dokonale pozná, pretože tu začínala ako pomocná sila a prešla si cez kuchárku až po vedúcu jedálne. Pozná teda každú túto prácu a to, čo obnáša,"* dodáva Miloš. Pri príležitosti mojej návštevy školskej jedálne v Stupave som sa Miloša spýtala pár otázok.

■ *Pokračovanie na strane 11*

ZÓNA BEZ PEŇAZÍ V STUPAVE

výmenný barter – recyklácia – workshopy – koncerty – tvorivé dielne – handmade výrobky – domáce dobrôtky

Je vám ľúto zbaviť sa vecí, ktoré sú stále v dobrom stave, vy sami ich však nepotrebujete? Môžete nimi potešiť niekoho druhého a zároveň si sami spraviť radosť inými vecami. A to všetko bez peňazí.

Zóna bez peňazí sa uskutoční súčasne vo viac ako **60 mestách** na Slovensku, a to v sobotu **29. novembra 2014.** Podporuje medzi ľuďmi recyklovanie a výmenu vecí, ktoré už nepotrebujú, ale zároveň ich nechcú vyhodiť. Vďaka vám dostanú veci nový život.

V tomto roku sa do tejto celoslovenskej iniciatívy zapojilo aj mesto Stupava a Mestské kultúrne a informačné centrum v Stupave. Mesto poskytlo na podujatie priestory bývalej škôlky na Hlavnej ulici, v ktorých bola expozícia Múzeum Ferdiša Kostku Temporary, a ktoré sú v súčasnosti opäť prázdne. Stupavská Zóna bez peňazí bude fungovať celodenne od 10.00 do 22.00 hod. Bude pripravený bohatý kultúrny program, workshopy, zaujímavé prednášky, program pre deti, ochutnáte zdravé dobrôtky… A predovšetkým si budete môcť urobiť radosť a potešiť niekoho iného vecami, ktoré získajú nový domov.

Veci, ktoré chcete do Zóny bez peňazí darovať, môžete priniesť v piatok od 10.00 – 18.00 hod. priamo do priestorov, prípadne v priebehu soboty.

„Príďte darovať veci, ktoré už nepotrebujete a vymeňte ich za také, ktoré sa vám páčia. Alebo si môžete zobrať to, čo by sa vám mohlo hodiť. Aj vďaka vám sa tak bude bude môcť naplniť hlavná myšlienka celej akcie – a to urobiť krajšie Vianoce tým, ktorí si to nemôžu prevažne pre nedostatok peňazí dovoliť. Darčeky predsa nemusia byť nové a ani drahé, pokojne to môžu byť veci získané práve na Zóne bez peňazí," vyzýva iniciátor akcie a hlavný organizátor Manik, ktorý je zároveň zakladateľom komunitného projektu Projekt Život. Hlavne vďaka nemu vybral šikovných ľudí z rôznych končín *Slovenska, ktorí sa chopili organizácie Zóny bez peňazí v ich mestách. „Nie je to len o dobrosrdečnosti jednotlivých ľudí, ale aj o miestach, ktoré poskytli zdarma priestory na túto akciu," informuje ďalej.*

Ak ľudia prestanú riešiť peňažnú hodnotu vecí a začnú si pomáhať tak, že jeden druhému urobia láskavosť, časom môžu uspokojiť väčšinu svojich potrieb prostredníctvom vzájomnej pomoci a zároveň podporiť recyklovanie vecí, ktoré môžu ešte niekoľko rokov pokojne slúžiť.

„Veci, ktoré po Zóne bez peňazí zostanú, rozdelíme a posunieme ďalej. Oblečenie pre dospelých darujeme organizáciám, ktoré sa venujú ľuďom bez domova, detské oblečenie materským centrám, knihy školám, knižniciam a antikvariátom. Hračky rozdáme deťom v regiónoch s najvyššou nezamestnanosťou a rodinám v hmotnej núdzi", doplnil Manik a dodal, že mnohé miesta budú mať počas tejto akcie aj bohatý sprievodný program.

„Súčasťou Zóny bez peňazí budú koncerty, vystúpenia, vernisáže, výstavy výrobkov miestnych umelcov a remeselníkov, tvorivé dielne, detské kútiky, arteterapie, literárne posedenie a rôzne workshopy. Nebudú chýbať ani domáce dobroty, čaje z rôznych kútov sveta, joga, ale aj premietanie filmov a stretnutia so známymi osobnosťami a mnoho ďalšieho. A to všetko, samozrejme, zadarmo. Bližší program nájdete na stránkach jednotlivých miest. Ich zoznam zasa v centrálnej udalosti, ktorá je tzv. rázcestníkom na linky k mestám zapojených do Zóny bez peňazí. Ak sa vám táto iniciatíva páči, môžete ju podporiť na Facebooku."

MKIC ■

Zo zasadania Mestského zastupiteľstva dňa 25. septembra 2014

Ako skončí nebytový priestor na Hlavnej ulici?

Oddelenie správy majetku mesta dostalo žiadosť Mgr. Svetozára Prokeša na prenájom nebytového priestoru na Hlavnej ul. 945. V týchto priestoroch má žiadateľ záujem vybudovať Relaxačné centrum – saunu, vodoliečbu, masáže pre účely využitia jednak Klubu HC Tatran Stupava, ako aj obyvateľov nášho mesta. Verí v ústre-tovosť schválením prenájmu za týmto účelom, pretože takéto zariadenie hlavne pre športujúcu mládež v meste chýba a taktiež v možnosť započítať náklady na rekonštrukciu do nájomného. Tento nebytový priestor je v majetku mesta Stupava, v minulosti sa tu nachádzala pizzeria či predajňa nábytku a naposledy slúžil ako dočasná škôlka a tiež v ňom bol situovaný projekt dočasného múzea s kaviarňou Múzeum Ferdiša Kostku Temporary. O rovnaký priestor prejavila záujem aj firma OKNO-team spol. s r. o. z dôvodu ich rozširujúcej sa podnikateľskej činnosti. Priestory, ktoré majú v nájme už štvrtý rok sú nepostačujúce. Tieto priestory by boli využité na prezentáciu ich výrobkov a služieb zákazníkom – showroom. Komisia majetková na svojom zasadnutí dňa 26. 8. 2014 žiadosť prerokovala a odporúča vyhlásiť obchodnú verejnú súťaž na prenájom celého nebytového priestoru na Hlavnej ulici, teda 137,73 + 49,74 + 50,70 m^2 (terasa). Mestská rada na svojom zasadnutí dňa 9. 9. 2014 materiál prerokovala a neodporúča vyhlásenie týchto nebytových priestorov za neupotrebiteľný majetok. Poslankyňa Mózová vyjadrila názor, že v priestoroch by mohlo byť vybudované krízové centrum alebo by mohli slúžiť pre vyriešenie kapacitného problému v škôlkach, ZŠ či ZU. Išlo by teda o riešenie, ktoré sa už dlho skloňuje. Primátor Slezák pripomenul, že mesto má vypracované stanovisko z Úradu verejného zdravotníctva a že zariadenie by bolo pre maximálne 36 detí pre účely MŠ, bol taktiež vypracovaný znalecký posudok, čo by stála rekonštrukcia. Návrh vyhlásiť priestor za neupotrebiteľný majetok nakoniec nebol schválený.

Nový vodojem aj komunikácia

Spoločnosť BVS, a. s., vyjadrila záujem vybudovať v lokalite Kremenica nový vodojem a pre potreby stavebných konaní je potrebné zabezpečiť doklady o majetko právnom vysporiadaní pozemkov, na ktorých budú všetky stavby súvisiace s výstavbou vodojemu budované – rekonštrukcia časti vodovodného potrubia, výstavba nového potrubia, výstavba prístupovej komunikácie vedenej od ulice Pri Greftoch v trase existujúcej lesnej cesty až do areálu nového vodojemu. Ing. Geisseová predniesla stanovisko zástupcov BVS, že v tejto lokalite je problém s tlakom vody, ale daný problém nie je iba v uvedenej lokalite, ale v celom meste Stupava. Primátor Slezák uviedol, že mesto má taktiež zmluvu na dobudovanie komunikácie v tejto lokalite, ktorá sa má realizovať budúci rok. Spol. BVS prisľúbila, že vybuduje komunikáciu od ul. Slovenskej a opraví aj komunikáciu pri Borníku. MsZ schválilo zámer prenajať časť pozemku reg. C KN 6288/1 (E KN p. č. 6288) o výmere spolu cca 885 m, v k. ú. Stupava ako pozemok pre realizáciu stavby prístupová komunikácia do areálu nového vodojemu spoločnosti BVS, a. s., na dobu neurčitú. Mesto Stupava taktiež schválilo Zmluvu o budúcej zmluve na realizáciu stavby Stupava VDJ Kremenica v dĺžke cca 950m za cenu 1 euro/bm, s podmienkou zabezpečiť GP na zameranie vecného bremena na vlastné náklady.

Vybudovanie autobusovej zastávky na Novej ulici

Spoločnosť IMPEREAL DEVELOPMENT, s. r. o., ako investor výstavby rodinných domov na 6 pozemkoch na Novej ul. na základe stretnutia s primátorom mesta Stupava prejavila záujem o uzavretie zmluvy o spolupráci pri rozvoji mesta. Predmetom zmluvy bude záväzok spoločnosti poskytnúť vecné plnenie spočívajúce vo vybudovaní autobusovej zastávky (spevnená plocha a drevený prístrešok) na konci Novej ul. (smer Borinka), a to bezodplatne a nebude podmienené ani žiadnym protiplnením. Návrh bol schválený.

Vyhodnotenie stavu a úrovne vybavovania sťažností za I. polrok 2014

Za obdobie od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2014 bolo zaevidovaných 9 sťažností a 1 petícia občanov. Centrálnu evidenciu sťažností vedie hlavný kontrolór mesta a zároveň vykonáva kontrolu správnosti ich vybavenia. Na Mestský úrad (ďalej len MÚ) sa občania obracajú s rôznymi sťažnosťami. Vyskytujú sa aj sťažnosti, ktorých vybavenie patrí do kompetencie iných orgánov. Tieto hl. kontrolórka postupuje vecne a miestne príslušným orgánom na ďalšie šetrenie. O postúpení sťažovateľa písomne informuje. Na MÚ Stupava prichádzajú tiež sťažnosti, ktoré nie sú v súlade zo zákonom o sťažnostiach, napriek tomu mesto Stupava rieši každé takéto podanie, buď ako podnet, alebo ako žiadosť. Pre informáciu pre budúcich sťažovateľov, podľa článku 3 ods.7 sťažnosť podaná mestskému úradu telefaxom alebo elektronickou poštou sa považuje za písomnú iba vtedy, aj ju sťažovateľ do piatich pracovných dní od jej podania písomne potvrdí podpisom, inak sa sťažnosť odloží.

Zhustená doprava na ul. Železničná a Mierová

Obyvatelia postihnutých ulíc boli prítomní aj na zasadaní MsZ. Vystúpili s požiadavkou riešenia problému masívneho nárastu dopravy na ul. Železničná, hlavne sa jedná o nákladnú dopravu – tatry, ktoré navážajú zeminu na skládku a kamióny, kde parkujú v priestoroch Elektrovodu. Uviedli, že sa už uskutočnili dve stretnutia s primátorom, kde sa hovorilo o tomto probléme. Spomenul čiernu skládku pri legálnej skládke, kam denne prichádzalo 80 nákladných áut. Ďalej oboznámili, že zákruta na ul. Železničnej je obzvlášť nebezpečná, vyzdvihli prácu polície a tiež dodali, že nákladné autá, ktoré ulicami prechádzajú, sú často bez plachty. Primátor Slezák reagoval odpoveďou, že nelegálnu skládku spolu s Ing. Macákovou riešili, zistili, že suť sa vozí z opravy el. trate v Dúbravke, zistili firmu, ktorá zabezpečuje tieto práce a požiadali o odstránenie skládky. Ďalej uviedol, že vo veci parkovania kamiónov v Elektrovode už taktiež začali konať. Čo sa týka skládky, Slovenská inšpekcia ŽP vydá stanovisko. Zo strany poškodzovaných obyvateľov bolo načrtnuté taktiež riešenie osadenia dopravnej značky so zákazom vjazdu nákladným autám alebo aspoň o obmedzenie prejazdu v určitých hodinách. Faktom však ostáva, že takéto značenie nie je možné, pokiaľ nie je iná alternatíva prístupovej komunikácie. MsZ uložilo v súvislosti s riešením tohto problému prednostke úradu hneď niekoľko úloh.

Plné znenie zápisnice zo zasadania MsZ, ako aj závery či zvukový záznam nájdete na stránke mesta www.stupava.sk (odkazy v stĺpčeku na pravej strane na hlavnej stránke)

Spracovala Lucia Menclová ■

Svätomartinské požehnanie mladého vína

Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov 6-19-Stupava si Vás dovoľuje pozvať na Svätomartinské požehnanie mladého vína, ktoré organizuje v spolupráci s MKIC Stupava dňa 11. 11. 2014 vo veľkej sále kultúrneho domu.

Ak máte záujem o požehnanie mladého vína, doručte ho pred podujatím do 17.30 hod.

VSTUP JE VOĽNÝ.

Snaha a trpezlivosť prinášajú rozumné výsledky.

Viem do čoho idem!

PAVEL SLEZÁK

smer
sociálna demokracia

Kandidát na primátora mesta Stupava

Srdečne vás pozývame na stretnutie v sobotu 8. novembra do stánku Smer- SD pred Kultúrnym domom od 10.00 hodiny.

Našimi hosťami budú minister školstva, vedy, výskumu a športu Peter Pellegrini a štátny tajomník ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Viktor Stromček.

Jana Sirotová
Volebný obvod 5
Kandidát č. 7

Agnesa Sirotová
Volebný obvod 8
Kandidát č. 6

Alena Piesecká
Volebný obvod 3
Kandidát č. 6

Oľga Mózová
Volebný obvod 4
Kandidát č. 3

Ján Macák
Volebný obvod 2
Kandidát č. 3

Peter Rác
Volebný obvod 1
Kandidát č. 6

Vladimír Holúbek
Volebný obvod 6
Kandidát č. 1

Ján Veselovský
Volebný obvod 5
Kandidát č. 9

Martin Lednár
Volebný obvod 3
Kandidát č. 4

Kandidáti na poslancov do mestského zastupiteľstva mesta Stupava

Opýtali sme sa kandidátov na budúceho primátora

Už 15. novembra si v komunálnych voľbách budeme voliť primátora mesta na nasledujúce volebné obdobie a tiež po novom 16 poslancov (zvýšený počet o 2 poslanecké mandáty v porovnaní s prebiehajúcim volebným obdobím) do mestského zastupiteľstva. Predvolebnú kampaň si každý vedie po svojom. Niekto na nej lipne viac, niekto menej, informácie sa k ľuďom dostávajú cez rôzne médiá. My sme sa aj na základe vašich podnetov a námetov rozhodli na pár otázok spýtať všetkých kandidátov na post primátora mesta Stupava.

1 Čo považujete vo svojom profesionálnom živote doteraz za Váš najväčší úspech?

2 Pálčivým problémom, ktorý trápi nejednu rodinu s malými deťmi v Stupave je nedostatok miest v predškolských zariadeniach a tiež základnej škole. Tento problém sa bude musieť v dohľadnej dobe vyriešiť. Ponúkate konkrétne reálne návrhy riešení?

3 Rozsiahlu vlnu diskusie spustilo schválenie zmien a doplnkov územného plánu 1/a 2012 . V súvislosti s touto skutočnosťou sa stále medzi občanmi skloňujú obavy z hromadnej investičnej výstavby, prísunu developerov, predaja lukratívnych pozemkov, ornej pôdy, nezvládnutia dopravnej infraštruktúry v meste a pod. Viackrát bola aj v rámci MsZ spomenutá skutočnosť, že mesto sa môže rozvíjať vpred, ale v tomto smere je potrebná tiež pomoc súkromných investorov. Ako to vidíte Vy? Akým smerom by sa mala uberať, resp. rozvíjať Stupava nasledujúce roky?

4 Ktoré tri vlastnosti by mal mať správny primátor? Prečo?

5 Ak by sa Vám podarilo uloviť zlatú rybku, aké tri želania by ste chceli, aby sa splnili pre Stupavu?

6 Každý, kto vstupuje do volieb, by si mal byť vedomý svojich kvalít a schopnosti pretaviť ich do pozitívnych zmien. Prečo by si mali občania Stupavy zvoliť za primátora mesta práve Vás? V čom ste iný alebo lepší ako ostatní kandidáti? Čo hodláte ponúknuť tomuto mestu?

Jozef Blažek, Ing.

1 Po ukončení Stavebnej fakulty na SVŠT v Bratislave som pracoval na rôznych pozíciách. Keď sa obzriem späť, vo svojom profesionálnom živote vidím viac úspechov.

Spomenul by som založenie firmy na spracovanie dreva. Spolu so spoločníkom sme zainvestovali a v Stupave sme v roku 1992 začali v tejto oblasti podnikať. Vytvorili sme ďalšie pracovné miesta. V tej dobe to nebolo až také jednoduché, aby sme poctivou a aj fyzickou prácou uživili viac rodín.

Neskôr som sa vrátil k projektovaniu a dnes ma teší pohľad na všetky rodinné domy, na ktoré som vypracoval projekt.

A v neposlednom rade je to obdobie, v ktorom som ako prednosta Obvodného úradu Malacky spolu so svojimi spolupracovníkmi spravoval majetok a financie štátu.

2 Vyriešenie tohto problému je jednou z mojich priorít a budú naň potrebné nemalé finančné prostriedky, ktoré by som chcel získať zavedením investorského príspevku na rozvoj mesta od developerov. To znamená, že za každú plánovanú investíciu, by mal investor prispieť mestu určitou finančnou čiastkou. Ďalej by som chcel využiť všetky možnosti, ktoré nám poskytuje štát a EU na rozvoj miest a obcí.

3 Stupava sa nemôže nekoncepčne rozširovať doplnkami územného plánu. Tieto doplnky majú byť štyri. Dnes je už schválený doplnok 1a, doplnok 1b je v procese schvaľovania. Mesto ako obstarávateľ územného plánu v rámci prerokovania tohto doplnku neurobilo verejné prerokovanie s občanmi. Preto sa pýtam: „Bojí sa vedenie mesta svojich občanov?“. Podľa môjho názoru sa bojí, pretože tento doplnok navrhuje do výstavby cca 70 ha nového územia, čo predstavuje 3 000 nových obyvateľov. Tento doplnok ruší plochy na občiansku vybavenosť a mení ich na plochy pre zástavbu rodinnými domami. Túto nekoncepčnosť je nevyhnutné zastaviť.

Ako sa bude mesto rozvíjať? Na túto otázku musí dať odpoveď nový územný plán mesta. Do jeho prípravy je potrebné zapojiť občanov Stupavy prostredníctvom verejnej diskusie. Zároveň navrhujem, aby povolenie výstavby v novej lokalite bolo spojené so záväzkom developera vybudovať primeraný počet miest v materských školách a vybudovať primeranú občiansku vybavenosť. Musíme dbať na to, aby sa ďalej nedevastovalo životné prostredie, lesy, ktoré sú prirodzenými pľúcami tohto mesta.

4 ROZHODNOSŤ - táto vlastnosť správnemu primátorovi nesmie chýbať, pretože sa bude musieť, nie raz, v zložitých situáciách správne a rýchlo rozhodovať a voliť jednu z niekoľkých alternatív riešenia. Táto vlastnosť priamo súvisí s ďalšou, o ktorej si myslím, že musí byť spomenutá.

ZODPOVEDNOSŤ – je to povinnosť niesť následky za svoje rozhodnutia, ale aj za prácu iných a mať schopnosť vedieť obhájiť svoje konanie.

ZÁSADOVOSŤ – dobrý primátor si musí stáť za svojím slovom, hájiť svoje postoje a eliminovať osobné preferencie.

5 Na zlatú rybku už dávno neverím. Ale aj tak si myslím, že v Stupave niekoľko zlatých rybiek máme, myslím tým developerov, ktorí by mali Stupave zo svojho zisku získaného na jej území finančne pomôcť.

Predsa len, skúsim pre Stupavčanov niečo vysnívať a nie sú to len tri želania:

- mesto bez dlhov
- vrátiť Stupavu do obdobia pred nekoncepčnými zmenami územného plánu
- vyriešenie dopravy, nielen na papieri
- funkčná kanalizácia
- aby všetci tí občania, ktorí v Stupave „prespávajú“, boli aj oficiálne občanmi nášho mesta.

6 V čom som iný alebo lepší ako ostatní kandidáti? Túto otázku nepovažujem za veľmi vhodnú. Ostatných kandidátov nepoznám osobne až tak dobre, aby som mohol prezentovať svoj názor na nich. Momentálne mám na nich rovnaký pohľad, ako všetci ďalší voliči prostredníctvom ich volebnej kampane.

Prečo by som mal byť zvolený ja? V tomto meste chcem aj naďalej žiť, tak isto ako aj moje deti, preto budem konať tak, aby som sa po Stupave aj naďalej mohol prechádzať so vztýčenou hlavou.

Čo ponúkam tomuto mestu? O post primátora sa uchádzam v období, keď je mesto v najhoršej finančnej situáci v jeho histórii, preto by som chcel:

- zaviesť finančný príspevok na rozvoj mesta od developerov
- vypracovať nový územný plán mesta, ktorý nebude poškodzovať záujmy občanov Stupavy
- vyriešiť nedostatočné kapacity miest v MŠ a ZŠ
- zlepšiť starostlivosť o seniorov a sociálne odkázaných občanov
- podporovať všetky druhy športových aktivít, spoločenských organizácií a kultúrno – – spoločenských podujatí.

Rudolf Kalivoda, Ing.

1 V mojej profesionálnej kariére považujem za najväčší úspech pätnásťročné pracovné pôsobenie v komerčnej televízii Markíza na pozícii vedúceho hospodárskej správy od štartu jej vysielania až do ukončenia pôsobenia v televízii v roku 2011.

V záujmovej oblasti považujem za veľký úspech reprezentáciu Stupavy cez dychovú hudbu na Slovensku, v Čechách a Rakúsku.

2 Komunálnych volieb 2014 sa zúčastňujem cez koalíciu „Spolu za Stupavu“. Koalícia združuje občianske združenia „Stupava nahlas“, „Moja Stupava“ a stredopravé strany Sieť, KDH, SaS, Nova, Zmena zdola-Demokratická únia Slovenska. Náš program obsahuje návrh riešení súčasných problémov v meste Stupava. Jedným z nich je aj starostlivosť o najmladšiu generáciu detí cez rozširovanie kapacít predškolských zariadení – škôlok a následne aj základnej školy. Riešenia máme pripravené tak, aby sme ťaživý problém aj pri nedostatku finančných prostriedkov v prvom kole zmiernili a následne odstránili. Chceme riešiť počet miest cez rozšírenie kapacít a efektívnym využitím terajších kapacít. V prvom rade je však potrebné, aby mesto nestrácalo v jestvujúcom územnom pláne také plochy, ktoré sú funkčne určené na školské a predškolské zariadenia. V nedávnej minulosti sme toho, žiaľ, boli svedkami, že mesto menilo tieto plochy na polyfunkcie či plochy určené na zastavanie bytovou zástavbou. Uvedomujeme si zároveň, že problém školských a predškolských zariadení je jedným z troch najpálčivejších problémov mesta, ktoré občanov trápia a chceme preto tomuto problému venovať aj náležitú pozornosť. Keďže tu nie je priestor na detailnejšie návrhy riešení, pozývame občanov na naše stretnutia s voličmi, kde o nich budeme hovoriť konkrétne.

Verím, že v spolupráci s učiteľmi, rodičmi a školskými správami sa nám môže podariť tento problém v nasledujúcich štyroch rokoch aspoň čiastočne zmierniť.

3 Naša koalícia „Spolu za Stupavu“ vznikla ako spontánna odpoveď občanov na bezprecedentné zaberanie zelených pľúc mesta – lesov, lúk a ornej pôdy cez Dodatky 1/a a 1/b k Územnému plánu mesta Stupavy terajšími zástupcami občanov v mestskom zastupiteľstve a primátorom pod silnou taktovkou developerov, ktorých zaujíma len ich krátkodobý zisk. Je nás viac ako 4 000 a vyhlasujeme, že táto iniciatíva sa petíciou neskončila. Máme vôľu po našom zvolení dodatky opäť prehodnotiť, zmeniť a zvrátiť tak, aby rozvoj mesta na dlhé obdobie bol realizovaný na základe jedného komplexného územného plánu (a nie narýchlo pripravených tzv. developerských dodatkov, ako ich nazvali občania), ktorý nebude klásť dôraz len na malopodlažnú bytovú zástavbu, ale hlavne na rozvoj dopravnej infraštruktúry, služieb, športu, prírodného prostredia a kultúrnych hodnôt mesta. Chceme udržať zelené pľúca mesta – Veľký a Malý park ako zóny oddychu, relaxu bez stavieb obytných domov. Okolité lesy a lúky ponechať v ich prirodzenom stave, bez zbytočného odstraňovania stromov a zastavania zelených lúk. Dnes celá Stupava cíti chybné rozhodnutia z predošlých období ako veľký problém, prejavujúci sa najmä v doprave (cesty plné áut, parkovanie v centre a na sídliskách), málo obchodov v okrajových častiach, chýbajúce komunikácie pre cyklistov, chýbajúce plochy pre šport a oddych detí, každodenná nervozita pri odchode do práce z preplnených ciest, málo miest v škôlke a školách, hraničný objem vody vo vodovodnej sieti, dlh mesta za kanalizáciu, poškodené komunikácie, napríklad aj najnovšia komunikácia na Nám. svätej Trojice, chýbajúce alebo neopravené chodníky, úzke komunikácie v nových sídlach rodinných domov, preťažená sieť verejného osvetlenia a mestského rozhlasu, chátranie zelene v parku atď. Každý občan si môže pripojiť vlastnú negatívnu skúsenosť.

My vidíme, že momentálne musí Stupava riešiť chýbajúce plochy pre oddych, opravu komunikácií, umiestnenie detí v škôlkach a v škole, zabezpečiť oddelenie funkcií bývania a priemyselných a výrobných zón a obchvatu mesta cez správne nastavený Územný plán a opätovne nastavovať funkciu odpadového hospodárstva.

Bude potrebné skrášľovať prostredie v meste, opravovať chodníky, cyklotrasy, verejné priestory a hlavne splácať dlhy (každý občan má prepočítaný dlh na jedného občana necelých 128 eur).

Pokiaľ ide o developerov, týchto z mesta nevyháňame, ale chceme nastaviť procesy fungovania samosprávy tak, aby to bolo výhodné predovšetkým pre mesto a jeho občanov. Veď už v jestvujúcom územnom pláne máme definované desiatky hektárov plochy určenej pre malopodlažnú bytovú zástavbu, je potrebné využiť predovšetkým tieto plochy a nestavať v lesoch, na poliach a v parku len preto, že je to pre daného konkrétneho investora výhodné.

Ďalší rozvoj mesta však bude závisieť aj od prijatia našich téz volebného programu občanmi vo voľbách:

- ochrana zeleného dedičstva cez kvalitný Územný plán mesta Stupava
- koncepciu riešenia dopravy
- zodpovedné nakladanie s financiami mesta
- podporu školstva, kultúry a športu
- rozvoj zamestnanosti a podnikania
- samosprávu a priamu demokraciu.

4 Rozhodnosť, čestnosť a cieľavedomosť. Rozhodnosť preto, aby nebol len bábkou v rukách iných záujmov. Čestnosť preto, že táto vlastnosť sa zo spoločnosti akosi vytráca, čo je na škodu veci, pretože táto vlastnosť je základom fungovania všetkých medziľudských vzťahov. A cieľavedomosť preto, že bez nej by rozhodný a čestný človek nikdy nedošiel do cieľa.

5 Prvé želanie – odstrániť dlhy mesta, druhé – vyriešiť problém dopravy v meste, tretie – zachrániť prírodné hodnoty mesta a znovuoživiť farmárske hospodárenie na našej pôde, ktoré má aj zásadnú krajinotvornú funkciu.

6 Prijať výzvu na kandidatúru je veľmi ťažké osobné rozhodnutie. Túto výzvu som prijal hlavne pre dôveru okolia v moje schopnosti na prijímanie zmien, ktoré sú očakávané v budúcom období. Nie som členom žiadnej politickej strany (aj keď mi viaceré poskytli svoju podporu), ale ponúkam všetky svoje skúsenosti nadobudnuté v praxi pri dlhodobom riadení činností z oblasti správy majetku, prevádzky a investičného rozvoja. Mám 58 rokov, a teda na rozdiel od iných kandidátov aj dostatok životných skúseností na to, aby som zvládol riešiť ťaživé problémy, pred ktorými naše mesto stojí. Navyše tým, že som za posledných 15 rokov nepôsobil v žiadnej funkcii v mestskej samospráve, som nezávislý od rôznych miestnych vplyvov, lobistov a osôb, ktoré sa okolo mestskej samosprávy obvykle točia. Túto nezávislosť premietnem do riadenia mesta a myslím si, že v tomto je moja hlavná odlišnosť od ostatných kandidátov.

Marián Leinerovič, Mgr.

1 Za najväčší úspech vo svojom profesionálnom živote považujem založenie Spoločnosti osobností, ktorej hlavným cieľom je nachádzať a spájať najkvalitnejších jedincov pre rozvoj a prospech slovenskej občianskej spoločnosti a štátu, ako aj pre morálnu pomoc ľuďom v problémoch a núdzi. Mimoriadne si cením, že som osobne zabezpečil pre Slovenský plynárenský podnik slovenského experta na plyn, ktorý dokázal jedinečným reverzným riešením eliminovať zo dňa na deň zastavenie dodávok plynu z Ruska. Tým sa predišlo každodenným, celoštátnym stámiliónovým hospodárskym stratám. Rovnako progresívne a efektívne som pôsobil na všetkých pracoviskách, či už ako novinár v tlači a televízii, no najmä ako pedagóg a tréner vo výchovno-vzdelávacom procese mládeže a v športe, kde som so svojimi zverencami prezentoval mimoriadne vysokú výkonnosť s majstrovskými titulmi. Za úspech možno považovať aj moje profesionálne (nepolitické a nestranícke) pôsobenie v najvyšších školských riadiacich odborno-metodických i telovýchovných a športových štátnych orgánoch a tiež na Veľvyslanectve Slovenskej republiky v Prahe. V globále sa celý svoj život orientujem na úspech v riešení otázok života, so širokospektrálnym využitím intelektu v rámci “patentária a talentária”.

2 Áno, ponúkam. Vidím tu viacero negatív, ktoré možno použiť ako pozitíva:

a) Developeri by mali svoje rozpínavé pôsobenie na území Stupavy vyvážiť vopred s mestom dohodnutými zmluvnými podmienkami, ktoré by zdokonaľovali a vylepšovali život nám, Stupavčanom. Všetky rozsiahle stavby by mali byť podmienené zriadením alebo priamo výstavbou škôlok, prípadne základnej školy.

b) Zodpovední úradníci mesta by nemali pripustiť umiestnenie detí z rodín bez trvalého pobytu v Stupave do škôlok – prednostne pred deťmi Stupavčanov.

c) V prvom rade primátor s poslancami musí vedieť nájsť finančné pros-

triedky na zriadenie nových škôlok v rámci celoštátnej siete predškolských zariadení i pre ďalšiu základnú školu, najlepšie z peňazí Európskej únie.

3 Územný plán mesta schválilo Mestské zastupiteľstvo na čele s primátorom napriek protestom vyše štyritisíc voličov. Navyše sa tento plán pravidelne „obohacuje“ ústretovými doplnkami súkromným investorom, ktorí prišli k mestským pozemkom za podozrivých podmienok a okolností – viď. amfiteáter (bývalý známy stánok kultúry Stupavy), chovníky rýb, staré kúpalisko, atď. Ide tu zjavne o korupciu.

Mesto sa preto dnes prizerá, v úplnej bezradnosti, arogancii zbohatlíkov a ich stavebných firiem, ktorým Mestský úrad v Stupave bezbreho povoľuje stavať panelové obludy priamo pred našimi oknami!

Developeri, ako som už vyššie uviedol, by nemali sťažovať, ale povinne vylepšovať náš život – cez vybudovanie kúpaliska, ciest a chodníkov, skvalitnením dopravného značenia a signalizácie, zahustením bezpečnostných kamier, úpravou chátrajúcich budov, športovísk či lesoparku a pod. Stupava by sa tak v krátkej dobe reálne pretransformovala na mesto s komplexnou infraštruktúrou, s fungujúcou dopravou, potravinovou zábezpekou (zatiaľ nakupujeme v najdrahšom reťazci – Billa alebo v slabo zásobovanej Coop Jednota), s pestrejším kultúrnym vyžitím, s kvalitnejším prenosom informácií cez mestskú televíziu (súčasné vyhlasovanie oznamov rozhlasom sa ukazuje ako nedokonalé a nedostačujúce).

4 Primátor s veľkým P by mal byť morálne ľudský – s maximálnym pochopením pre občana, ďalej všestranne vybavený profesionál s dlhoročnou, bohatou univerzitou života a v neposlednom rade rázny, dôsledný a nebojácny supermanažér so skúsenosťami nekorupčného lobingu.

5 Pre rozkvet nášho malebného mestečka by som si z celého srdca prial:

- stopercentnú zamestnanosť s platmi a dôchodkami na úrovni západu
- bezpečný život v meste bez bujnejúcej kriminality, katastrofálnej dopravnej situácie, smetiska a zdevastovaných nehnuteľností
- nadmerne vysoký príliv financií pre rozvoj Stupavy.

6 Každý, kto sa verejne angažuje ako občiansky kandidát na PRIMÁTORA, si musí byť s plnou vážnosťou vedomý nespočetných potrieb Stupavčanov. Mal by vedieť, že zvolením sa začne jeho „služba“ občanom mesta. Potrebuje na to obrovskú energiu a elán. Bude osobne čeliť tlaku korupcii aj kriminálnym živlom.

Pretože som občan, roky bojujúci s nekalými javmi na Slovensku, Stupavčan (nie rodák – o to viac patriot), s ochotou pomôcť mestu a jeho obyvateľom, s cieľom vyriešiť naše problémy očami nás, Stupavčanov – rázne a dôsledne, morálne a nezištne. Tak sa domnievam, že som (nikomu nezaviazaný a politicky nikdy neangažovaný) bezúhonný a čestný človek – vhodný kandidát na post PRIMÁTORA.

Ponúkam Stupave spoločenský, ekonomický, kultúrny a športový rozmach cez systémové, nadčasové programy Spoločnosti osobností Slovenska.

Naplnenie pokladnice mesta je možné urobiť cez samofinancovanie – formou UNIONÁLNEHO mestského podnikateľského holdingu, čerpaním Eurofondov a zvýšenou zaangažovanosťou investorov a podnikateľských subjektov.

Zoptimalizujeme mestskú dopravu tak, že ju presmerujeme cez nový obchvat. Dosiahneme bezplatné užívanie diaľničného úseku z Bratislavy do Stupavy. Prepojíme Stupavu s Rakúskom.

Nevyhnutným sa javí postavenie penziónu pre dôchodcov a modernej polikliniky.

Zvýšime počet škôlok, zriadime ďalšiu základnú a strednú školu.

Vybudujeme viac kultúrnych stánkov s pestrejšou paletou kultúrnych akcií a vystúpení pre deti, mladých a seniorov.

Zameriame sa na výraznejší rozmach športu – najmä hádzanej, ktorá je v meste najviac rozšírená a kde by obetavosť funkcionárov, hráčov, trénerov a rodičov mohla vyústiť (taktiež mojím osobným pričinením skúseného športového odborníka a profesionála) do reálu – hrať a vyhrávať až v najvyšších celoštátnych či zahraničných súťažiach. Nezabudneme ani na futbal, stolný tenis, florbal, tenis a ďalšie športy, ktoré vhodne podporujú a udržiavajú zdravie obyvateľov Stupavy.

Roman Maroš, Ing.Mgr.art.

1 Teší ma životaschopnosť a zmysluplnosť všetkých aktivít a projektov, ktoré sa mi podarili realizovať, prípadne rozbehnúť v našom meste. Prvým je založenie a prospešná činnosť občianskeho združenia Pour Art, ktoré už sedem rokov zdarne pracuje v oblasti kultúry a propagácie Stupavy. Patrí sem aj obnova stupavskej synagógy a jej oživenie prostredníctvom pravidelných kultúrnych podujatí, ďalej spolupráca na vybudovaní multifunkčnej kinosály a prevádzka digitálneho kina. Zatiaľ posledným väčším realizovaným počinom bolo založenie ochotníckeho súboru a úspešné predstavenia prvej inscenácie. Za úspech považujem aj dosiahnuté výsledky vo funkcii predsedu Fondu na podporu vzdelávania a v členstve pracovnej skupiny Študentskej rady vysokých škôl. V týchto inštitúciách sa podarilo aj mojím prispením prerozdeliť študentom VŠ a pedagógom 13,6 milióna eur a presadiť pozitívne zmeny v odvodoch pre študentov.

2 Skutočne reálnych riešení tohto vážneho problému nie je veľa. Mesto nevie vygenerovať dostatok peňazí z vlastných zdrojov na výstavbu nových predškolských a školských zariadení. Žiaľ, nedisponuje ani vhodnými vlastnými pozemkami na ich výstavbu v širšom centre. Potrebujeme nielen výstavbu nových zariadení, ale aj opravu a modernizáciu tých starších. S touto realitou sme plne odkázaní na dobrú pripravenosť a spoluprácu pri čerpaní iných zdrojov. Zatiaľ prvým krokom bolo vyjednanie finančného daru od spoločnosti Billa. Na rokovaniach sa aj s mojím prispením podarilo uzavrieť dohodu o dare vo výške 120-tisíc eur. Peniaze budú použité na rekonštrukciu MŠ na Marcheggskej a Ružovej ulici. BSK vstúpilo do procesu nového programového obdobia 2014 – 2020 s novou stratégiou prideľovania finančných zdrojov. Mesto Stupava ani po opakovanej výzve nepredložilo svoju žiadosť na finančné príspevky do zásobníka projektov. Snažil som sa napraviť tento nepochopiteľný krok našej samosprávy a podal som návrhy na vytvorenie nových 100 miest v materských školách. Prvým návrhom bolo vybudovanie materskej školy v areáli Základnej školy s kapacitou 60 miest a realizácia prístavby v Materskej škole na Ružovej ulici s kapacitou 40 miest. Do projektu bola zaradená aj výstavba detských jaslí s kapacitou 30 miest. V týchto aktivitách musíme pokračovať, dostupnosť a kvalita služieb v predškolských a školských zariadeniach v našom meste patrí medzi kľúčové požiadavky.

3 Na túto tému som už viackrát zverejňoval svoje stanovisko a čiastočnú odpoveď nájde čitateľ aj v predchádzajúcej odpovedi. Pokúsim sa preto len o stručné vyjadrenie svojho názoru. Ideálny územný plán neexistuje, obec či mesto sa neustále vyvíja a mení podľa stavu a potrieb spoločnosti. Tieto faktory brzdia, prípadne akcelerujú zmeny ÚP, ktoré len s veľkými rozpakmi plnia rôznorodé želania všetkých zainteresovaných ľudí, obyvateľov. Zachovanie veľkej hodnoty nášho mesta – zelene a krásnej prírody v jeho susedstve je pre mňa nespochybniteľné. Je potrebné určiť hranicu medzi požiadavkami obyvateľov na komfort bývania, kvalitou služieb a ochranou prírodného dedičstva. Obyvatelia Stupavy sa oprávnenie domáhajú nápravy nielen v oblasti dopravy, ale aj lepších služieb v školstve, obchode, športe a rekreácii. Potrebujeme na to nielen peniaze, ale aj priestor. Preto musíme hľadať rozumnú rovnováhu, definovať zóny rozvoja mesta. Oblasť úpätia Malých Karpát (východná časť mesta) a oblasť smerom k nive Moravy považujem za zónu, kde bytová výstavba nemá pokračovať. V ostatných častiach musíme hľadať rozumný a prospešný kompromis. Zastaviť rozvoj mesta je nereálny cieľ. Mojím cieľom je pozerať sa na mesto Stupava komplexne a prijímať rozhodnutia (súhlasné aj odmietavé) z dlhodobého hľadiska.

Odpovede na ďalšie otázky by mali poznať Stupavčania, rád im prenechám svoj priestor.

Pavel Slezák, Mgr.

1 Veľmi ťažká otázka, pretože všetko je relatívne. To, čo sa zdá ako úspech, po krátkom čase nemusí tak vyzerať, ale myslím si, že vzhľadom na ohlasy verejnosti by jedným z úspechov mohla byť myšlienka Deň zelá. Nie je to však len môj úspech, bez ľudí z mestského kultúrneho strediska, mestského úradu, ako aj bez výboru záhradkárov a ostatných sponzorov a priaznivcov by toto podujatie dlho nepreežilo. Som rád, že myšlienka oslovila aj producentov a vznikla z toho myšlienka mástskeho potravinového spolku, ktorému tiež vďačím za podporu. Za posledné 4 roky som pôsobil vo funkcii primátora mesta Stupava, a za svoj najväčší úspech jednoznačne považujem vysporiadanie pozemkov pod budúcou križovatkou Hlavná – Školská – Zdravotnícka so Židovskou náboženskou obcou, ktoré sa ťahali takmer 20 rokov, a zabezpečenie financovania tejto križovatky bez použitia finančných zdrojov mesta, výlučne zo zdrojov developerov podnikajúcich v našom meste. Ak poslanci rozhodnú a odsúhlasia zámer o zmluve o spolupráci, výstavba križovatky začne ešte v roku 2015.

2 Počas uplynulých rokov mesto Stupava hľadalo riešenia a preverovalo viacero alternatív. Podarilo sa vybudovať triedu pre 20 detí v materskej škole na ulici Janka Kráľa, ktorá však potreby mesta zďaleka nenaplnila. Sociálna komisia pod vedením poslankyne Oľgy Mózovej preverovala návrhy riešení od výstavby kontajnerovej budovy až po využitie priestorov bývalej pizzerie na Hlavnej ulici. Po preverení všetkých alternatív, ako aj vzhľadom na počet detí, ktoré nie sú umiestnené, jediným východiskom bude vybudovanie novej materskej školy s kapacitou 100 detí. S tým bude súvisieť aj problém kapacity základnej školy. V priebehu troch rokov bude kritická situácia aj v základnej škole, kde bude potreba rozšírenia o priestory pre 150 detí s príslušným zázemím.

Mojím konkrétnym návrhom je v prvom rade vytipovať vhodný pozemok v areáli školy a v ostatných častiach mesta a začať s obstarávaním projektovej dokumentácie pre výstavbu materskej školy s jasľami a projektovej dokumentácie pre rozšírenie základnej školy.

Následne, vzhľadom ku kritickej finančnej situácii mesta Stupava, začať intenzívne rokovania s podnikateľskými a developerskými skupinami pôsobiacimi na území Stupavy, ktoré nám môžu poskytnúť potrebné financie na výstavbu predškolských a školských zariadení. Intenzívne rokujeme so spoločnosťou Volkswagen o financovaní bilingválnej skupiny detí v materskej škole v Stupave. Rokujeme so zástupcami ministerstva školstva o grantoch, ktoré pripravujú pre spolufinancovanie nových zariadení pre materské školy a jasle. Zároveň rokujeme aj o príspevkoch ministerstva školstva pre základné školy na modernizáciu a vybavenie už jestvujúcich učební. Rokoval som s radou školy a požiadal vedenie školy o zadefinovanie potrieb pre modernizáciu a vybavenie už jestvujúcich učební tak, aby sme vedeli v čo najkratšom čase profesionálne zadefinovať naše požiadavky.

Vzhľadom na veľmi malé množstvo vhodných pozemkov pre výstavbu školských a predškolských zariadení v našom meste pripravujeme Zmeny a doplnky územného plánu 1b/2012, kde hlavným motívom je významná metodická zmena, kde na všetkých pozemkoch v Stupave s funkciou šport a rekreácia bude doplnená možnosť výstavby škôlok, škôl a zdravotných zariadení.

3 Zmeny a doplnky 1a/2012 riešili viacero problémov naraz, jednalo sa o podnety občanov neriešené viac ako šesť rokov, kde občania Stupavy mali oprávnený záujem o zmenu funkcií na svojich nevyužívaných pozemkoch, ďalej o opravy a zosúladenia územného plánu s nadradeným územným plánom Bratislavského samosprávneho kraja, ako aj vytvorenie územnej rezervy budúcich dopravných stavieb a stavieb nadradenej infraštruktúry. Každé

mesto potrebuje rozumný rozvoj, samozrejme s ním ruka v ruke musí riešiť dopravné nároky, ako aj nároky na školstvo či zdravotnú a sociálnu starostlivosť . Rozvoj infraštruktúry je dlhodobo zanedbaný, to znamená, že dnes sa musia riešiť problémy, ktoré vznikli s výstavbou povolenou pred desiatimi rokmi. Neriešime iba nové územia výstavby, ale všetky tie resty z minulosti. Nemusí ísť o pomoc od investorov ako nejaký obchod, ale mesto musí mať jasne zadefinovaný územný plán s presnými regulatívmi, aby sa nedali voľne vykladať a zrazu v jednom území môžu byť rodinné domy spolu s bytovými, pretože je to možné a takto to v územnom pláne doteraz bolo. A to sú nástroje pre stanovenie podmienok investorom – môžete stavať, ale za jasných pravidiel a pri splnení požiadaviek, ktoré vyplývajú z územného plánu, kapacitného posúdenia dopravy a pod. Mesto nemôže postupovať voči investorom ako výpalník, ale musí určiť jasné podmienky pre realizáciu ich zámerov.

4 Myslím si, že vzhľadom na svoj vek a skúsenosti nemám až také právo, aby som niekomu radil alebo dokonca určoval kritériá pre primátora. Pochopil som, že na tejto pozícii je dôležitá skromnosť, pretože byť primátorom je predovšetkým služba, veľmi dôležitá služba občanom, aj keď nikdy nedokážete vyhovieť všetkým. A potom je to aj snaha a trpezlivosť, lebo ani ambície a plány primátora nie je vždy možné naplniť v želanom čase, pri veľkej snahe a trpezlivosti však viete veci dotiahnuť k spokojnosti.

5 ...keby boli zlaté rybky, určite by sme rýchlo spohodlneli a určite by nám aj po tých troch želaniach niečo chýbalo, alebo by sme ľutovali, že sme nechceli niečo iné, keďže už by sme mali to, čo sme si želali. Akékoľvek sľuby sú vždy podmienené, nič nie je zadarmo, za všetkým je určitý záujem otvorený alebo skrytý. Neverím na zázraky, nič na tomto svete nie je zadarmo všetko si treba zaslúžiť, ale keby predsa len, tak nech sme všetci zdraví, lebo nie je nič dôležitejšie.

6 Vážim si každého, kto vstupuje do volieb a predstavuje voličom svoj volebný program a seba samého ako vhodného kandidáta na primátora. Napriek tomu, že som od roku 1991 bol z pozície riaditeľa mestského kultúrneho strediska prítomný na zasadnutiach mestského zastupiteľstva, a vďaka tomu som mal prehľad o dianí v našom meste, na pozíciu primátora to bol len predpoklad. Až realita v pozícii primátora priniesla skutočný obraz o dianí v meste, aj o skutočných kompetenciách primátora, kde v mnohých prípadoch a najmä pri závažných rozhodnutiach ostane sám, sám so svojím svedomím a so svojou zodpovednosťou. Napriek tomu, že nehlasuje, musí sa podriadiť rozhodnutiam poslancov a je za následky napokon ako štatutár mesta aj zodpovedný. Môžem povedať, že toto volebné obdobie bolo asi najťažšie v histórii mesta. Dokázali sme prejsť od hrozby nútenej správy, ktorá hrozila do konca januára 2011, cez kruté krátenia dotácií vyvolané chybami pri verejnom obstarávaní v roku 2008, to sme museli zaplatiť zobratím si úveru a predajom majetku. Možno len tri mesiace sme mali pocit a istotu, že máme na účte peniaze na rozvoj mesta. Napriek tomu sa nám podarilo zrekonštruovať Mlynskú ulicu s mostíkom a novým chodníkom, dobudovať škôlku Janka Kráľa, zrekonštruovať ulice Karpatská, Kúpeľná, časť Marcheggskej, Ferdiša Kostku, zabezpečiť dopravno-kapacitné posúdenie dopravy v Stupave s návrhom riešení do roku 2030, zabezpečiť financovanie križovatky Hlavná – Školská – Zdravotnícka, zabezpečiť územné rozhodnutie pre križovatku Tesco – Mást, zabezpečiť rezervy v rozpočte mesta pre budúce zastupiteľstvo vo výške 230-tisíc eur. Treba však povedať, že veľká časť týchto investícií bola realizovaná na základe zmluvy o spolupráci s investormi, teda zaplatili to investori, nie mesto zo svojho rozpočtu, čo nebolo doteraz obvyklé. A pre budúce obdobie sme uzatvorili ďalšie zmluvy o spolupráci na konkrétne investície. Štyri roky sú krátkym obdobím na realizáciu náročných projektov v oblasti dopravy a školstva, ale podstatné je, že sme ich úspešne naštartovali. Je na rozhodnutí voličov, koho si vyberú za primátora. Stupave ponúkam stabilitu, skúsenosti a pokračovanie v aktivitách, ktoré nám prinesú nadčasové riešenia dopravy, nové predškolské a školské zariadenia a zdravý rozvoj Stupavy v spolupráci s finančnými partnermi – podnikateľmi a developermi pôsobiacimi v Stupave.

Oproti ostatným kandidátom na primátora mám výhodu len v tom, že viem, o čom hovorím a viem do čoho idem.

Spracovala Lucia Menclová ■

BORY
MALL
NEŤAHAJTE
DETI PO
NÁKUPOCH.
BAVTE SA
V DETSKOM SVETE.
UŽ OD 13. NOVEMBRA
WWW.BORYMALL.SK

UŽ JE DOZELOVANÉ

Deň zelá prilákal aj tento rok tisícky návštevníkov, ktorí mohli počas troch dní ochutnať špeciality z kapusty a iné tradičné výrobky, pozrieť si výstavu úrody, dyňových strašidiel, zaujímavý program a zabaviť sa. V mene organizátora MKIC sa vyjadrila riaditeľka Katarína Prevendarčíková: *„Chceli by sme sa poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli a prispeli k zveľadeniu tohto podujatia, aj samotným návštevníkom za ich pochvalné slová aj konštruktívnu kritiku, ktorá nás posúva vpred. Sme radi, že Stupava počas tohto víkendu aj vďaka vám ožila a už teraz sa tešíme na nasledujúci ročník. Ďakujeme!“*

Povedali o nás:

„Deň zelá je jedným z najpopulárnejších podujatí na Záhorí, Slávnosti kapusty zaznamenávajú každoročne obrovskú návštevnosť. Treba však pripomenúť, že rokmi stúpa nielen návštevnosť, ale aj kvalita ponúkaného programu“.

Pavol Frešo, predseda Bratislavského samosprávneho kraja

Aj tento rok sa už tradične na Deň Zelá uskutočnila súťaž vo varení kapustnice „My varíme ze zelá“ a prilákala okrem 11 prihlásených družtiev aj veľa návštevníkov – ochutnávačov. O farbe, chuti a vôni rozhodovala trojčlenná porota a súťaž vyhral tím zastupujúci školskú jedáleň v Stupave. Ak si chcete doma urobiť víťaznú kapustnicu, tu je recept od šéfkuchára Miloša Lachkoviča:

Na prípravu budeme potrebovať:

- 150 g bravčového mäsa z pliecka
- 150 g údenej krkovičky
- údenú klobásu
- za hrsť sušených húb
- 6 sušených sliviek
- 400 g kyslej kapusty
- stredne veľká cibuľa
- masť
- soľ
- nové korenie
- mletá červená paprika
- bobkový list

Postup:

Nadrobno nakrájanú cibuľu opražíme na masti, pridáme červenú papriku a zalejeme vodou. Bravčové a údené mäso nakrájame na kocky, vložíme do hrnca spolu s kapustou, hríbmi, slivkami, pridáme zvyšné ingrediencie a varíme približne 2 hodiny. Zemiaky uvaríme zvlášť a až potom ich vložíme do kapusty. Môžeme podávať s lyžicou smotany na vrchu, pre zjemnenie chuti.

Lucia Menclová

BHS
- Kvalitný servis
- Resident-Engineering
- Sortovanie a opravy dielov
- Podpora pri príprave pre certifikáciu podľa DIN ISO a TS
- Optimalizácia procesov

Hotline Bratislava: +421 (0) 918 286 458

www.qs-bhs.com

MESTSKÉ KULTÚRNE A INFORMAČNÉ CENTRUM Stupava
Penzión INTENZÍVA

LAMPIÓNOVÝ SPRIEVOD

SOBOTA 8.11. O 17.30 HOD.
ZRAZ PRED HLAVNÝM VCHODOM KULTURÁKU
OD KULTÚRNEHO DOMU
CEZ PARK AŽ DO
PENZIÓNU INTENZÍVA

V CIELI OCHUTNÁTE NAJLEPŠIU KAPUSTNICU.
19.30 VYHODNOTENIE NAJKRAJŠIEHO LAMPIÓNU A NAJLEPŠEJ KAPUSTNICE.
PO VYHODNOTENÍ KONCERT SKUPINY MANGO MOLAS A ZÁBAVA AŽ DO BIELEHO RÁNA.

Radee

GOLDEN PYRAMIDE®
NATURAL ANCIENT COSMETICS FOR MODERN LIFE CARE

Nové kozmetické štúdio Radee v Stupave.
Ako prví na Slovensku ponúkame ošetrenie pleti
ŠPANIELSKOU KOZMETIKOU - GOLDEN PYRAMIDE.
S touto luxusnou kozmetikou sa nechávajú hýčkať aj **PRINCEZNÉ V DUBAJI.**

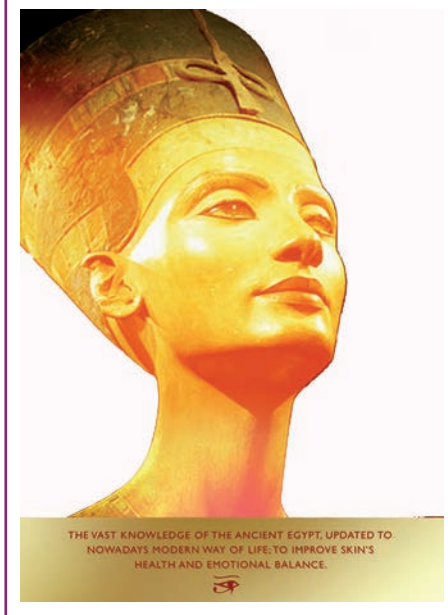

PONÚKAME:
- Okrem klasického a relaxačného ošetrenia pleti aj aromaterapiu, ošetrenie tváre - KRÁĽOVNÁ NÍLU, očných kontúr, vačkov a tmavých kruhov pod očami...
- Japonskú liftingovú masáž KOBIDO
- 3D mihalnice, ktoré sú dokonale prirodzeným riešením pre všetkých, ktorí hľadajú dlhé, husté a výrazné mihalnice. Vytvára dramatický a mladistvý pohľad, ktorý nemožno dosiahnuť inou formou zvýraznenia. Našu metódu predlžovania rias sme doviedli k úplnej dokonalosti! Svedčí o tom viac ako 7 rokov praxe, desiatky preškolených kozmetičiek a stovky spokojných zákazníčok, ktoré sa k nám s dôverou vracajú!

Pre objednávky volajte na tel: 0944 390 771 / STUPAVA, HLAVNÁ 97
lajknite nás na **facebooku** STUDIO RADEE.

www.stupareality.sk
0907 153 422
STUPAVSKÁ REALITKA
VÁŠ REALITNÝ PARTNER V REGIÓNE
JUDr. Magdaléna Habreková
Hlavná 32, 900 31 Stupava

reality inak
Mgr. Andrej Ščasný
AES group
realitná kancelária
Poradenstvo a ohodnotenie nehnuteľnosti ZDARMA. **0948 484 235**
Nájdete nás: **Hviezdoslavova 4, Stupava**
www.reality-stupava.sk

SBS
O.K. SHOOTING Security
NEPRETRŽITÁ OCHRANA VÁŠHO MAJETKU
www.sbs-shooting.sk
- napojenie a monitorovanie RD už od 30 Eur za mesiac
- 24 hodinové monitorovanie objektu
- zásahové vozidlo nonstop v Stupave
- ozbrojená zásahová motorizovaná jednotka K9
- v cene sú preventívne kontoly monitorovaných objektov
- možnosť inštalácie Panik tlačidla - rýchla pomoc

Po pripojení na Pult centralizovanej ochrany pokojný spánok a kľudná dovolenka zaručená.

Kontakt: tel.: 0904 355 856 mail: sbs@sbs-shooting.sk

BOBO PUBBLICITA
VÝROBA REKLAMY
0915 14 33 84
www.pubblicita.sk

BOBO KRMNE ZMESI
OBJEDNÁVKY
0903 943 666
www.blecha.sk

Riadková inzercia

- Pracujúci pár hľadá do prenájmu starší rodinný domček alebo časť domu so záhradkou za účelom bývania. Lokalita: STUPAVA a okolie. 0948 233 165, 090 757 505.
- Dlhoročná banková špecialistka bezplatne sprostredkuje bankové spotrebné a hypo úvery s najvýhodnejšími úrokmi a podmienkami, podľa vašich požiadaviek. Tel. 0944714934.

MOUSE IN THE HOUSE
Miesto kde láskavé opatrovanie je aj zábavným učením
NOVÁ ANGLICKÁ ŠKÔLKA V STUPAVE
NEW ENGLISH KINDERGARTEN
- Celodenná a poldenná profesionálna starostlivosť o deti vo veku 2 až 5 rokov
- Celodenná komunikácia v anglickom jazyku
- Maximálny počet 6 až 8 detí v skupine
- Používanie britských predškolských osnôv (EYFS) rovnako ako veľké medzinárodné školy po celom svete
- Rovnocenné partnerstvo s rodičmi, ktorí sú u nás vždy vítaní a ich názor, skúsenosť či individuálne potreby sú vypočuté
- Zážitkové aktivity, wokshopy, tematické dni, detská joga, športové kurzy

Ulica Martina Benku 19 Stupava
Tiché prostredie v krásnom slnečnom rodinnom dome s vlastnou záhradou
Rodinný typ škôlky a jaslí
Otváracia doba od 7.30 do 17.30 hod.
Zvýhodnená cena až na dva mesiace.
www.mouseinthehouse.sk
tel.: 0904 382 293

DOBRÁ ANGLIČTINA V DEVÍNSKEJ
pre pokročilých aj začiatočníkov, dospelých aj tínedžerov.
Think English.sk
ANGLICKÝ KLUB
„Keď k nám prídete na angličtinu, prídete k priateľom na kávu."
Jana Ďuriačová Martin Pokluda
Je len jeden zaručený spôsob ako sa naučíte hovoriť.
Budete hovoriť, hovoriť. Hovorenie budete trénovať.
My pripravíme tému a vy budete rozprávať.
Budeme vás inšpirovať otázkami, obrázkami, videami.
Pomôžeme vám s vyjadrovaním, vybudujeme vám slovnú zásobu.
Naučíme vás prakticky využívať gramatiku.
Hovorením sa dopracujete ku schopnosti plynule rozprávať.
Zavolajte nám a príďte na hodinovú konzultácia zdarma.
0911 103 177 www.thinkenglish.sk

Podpajštúnske zvesti
Mesačník o živote obyvateľov Stupavy. Vydáva Mestské kultúrne a informačné centrum, Agátová 16, 900 31 Stupava, IČO: 00058823. Povolené: Ministerstvo kultúry SR pod č.: EV 2854/09. Zodpovedný redaktor: Lucia Menclová. Jazyková korektúra: Zuzana Svobodová. Grafické spracovanie: Kristína Žovinková. Tlač: Petit Press, a.s., Kopčianska 22, Bratislava. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu rukopisov. Za obsah reklamy a inzercie redakcia nezodpovedá. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Tel./fax: 6593 4312, e-mail: info@mkic.sk.

PODUJATIA OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA POUR ART

Tohtoročné mestské slávnosti Deň zelá už máme za sebou. Naše združenie sa opäť pripojilo sprievodnými podujatiami k hlavnému programu, ktoré organizovalo MKIC. Začali sme 27. septembra vernisážou výstavy účastníkov tvorivej dielne na tému maľba akrylom, pod vedením akademického maliara Mariána Komáčka. Účastníci tvorivej dielne vystavili v synagóge 31 diel, početní hostia a hudobný súbor Musicantica Slovaca vytvorili na vernisáži príjemnú atmosféru. Výstava bola prístupná aj počas Dňa zelá, so záujmom si ju v týchto dňoch prezreli všetci návštevníci synagógy.

Autor fotografie: Zdenko Hanout

Pokračovali sme v piatok večer (3. októbra) koncertom nášho popredného jazzmana Vlada Vizára spolu s vynikajúcimi hudobníkmi združenými v kapele Traditional jazz band a hosťom Patríciou Páleníčkovou. Sobotné dopoludnie sme v synagóge opäť venovali tradičnej burze kníh a hudobných nosičov. V Kine X prebehli tri moderované pásma s premietaním fotografií. Prvá bola venovaná Stupavskému potoku, jeho trase od prameňa až po ústie do potoka Malina. Prezentáciu pripravili Stupavčania – fotograf Milan Kekeňák a zoológ Tomáš Čejka. Poobede nasledovala prezentácia venovaná významnému stupavskému džbánkarovi Ferdišovi Kostkovi. Historické i súčasné fotografie slovom sprevádzal Milan Greguš. Téma tretej sobotňajšej prezentácie bola výstavba stupavskej cementárne. Unikátne svedectvo jej výstavby, zachytené na sklených doskách z rokov 1929 – 1933, predstavil a podal k nim odborný výklad Ivan Klas. Sobotný večer sme zavŕšili vynikajúcim koncertom Andrey Zimányiovej so sprievodnou kapelou, ktorú vystriedal folklórny program s názvom Vetrík veje v podaní špičkového telesa Lúčnica - speváckeho súboru a orchestra Zlaté husle. V nedeľu sme v Kine X zopakovali spomínané prezentácie a uviedli ďalšie dva koncerty. Prvým bol program Toujours l´amour komorného kvarteta Andreas, ktorý zahral fragmenty zo známych svetových muzikálov a filmov. Po ňom nasledoval koncert folkovej skupiny Jednofázové kvasenie.

Zatiaľ posledným podujatím v synagóge (10. októbra) bola vernisáž výstavy Dany Bleyovej, výtvarníčky a fotografky žijúcej v Stupave. Zúčastnilo sa jej približne 70 hostí, srdečnú atmosféru podporila svojím vystúpením sólistka Opery SND Eva Šeniglová s klavírnym sprievodom koncertnej umelkyne Anikó Patkolo. Do konca roku pripravujeme opakovanie moderovaných pásiem v Kine X, reprízy ochotníckeho divadelného predstavenia Slamený klobúk. Posledným podujatím bude charitatívna akcia v stupavskej synagóge venovaná všetkým, ktorí sa chcú podeliť o svoje prebytočné veci s tými, ktorí ich potrebujú.

S potešením sledujeme zvýšený záujem o kultúrne programy v našom meste. Ďakujeme všetkým návštevníkom našich podujatí za ich záujem, účasť a podporu. Rovnako ďakujeme aj všetkým priaznivcom, ktorí nám v našom úsilí pomáhajú. Dávajú nám silu pokračovať v programe občianskeho združenia Pour Art – napomáhať kultúrnemu zveľadeniu Stupavy.

Roman Maroš
predseda o.z. Pour Art ■

Na potulkách Stupavou

Keď sme pri našej návšteve Slovenska krátko navštívili Stupavu-Mást, boli sme milo aj nemilo prekvapení. Precestovali sme viac regiónov, prešli dedinkami, horami a dolami Slovenska. Videli sme krásne upravené rodinné domy, penzióny, kostoly, kaplnky aj verejné budovy, hrady a kaštiele. Naše návštevy autom, na bicykloch aj pešo nám umožnili vidieť viac, ako môže priemerný turista. Milujeme prírodu a kochali sme sa jej krásami, lesmi, potôčikmi aj darmi prírody.

Prechádzka v obci Stupava-Mást hlavným ťahom, a potom novou štvrťou smerom po Mariánskej cestičke ku kaplnke sv. Urbánka bola zaujímavá. Verejné priestranstvá pozdĺž gaštanovej aleje, trávniky a chodníky sú v neupravenom stave. Keďže manželov príbuzný sa podieľal na obnove historickej sochy sv. Anny, ako aj Urbánkovej kaplnky, išli sme si ich pozrieť. Stav, v akom sa nachádza samotné vnútorné vybavenie kaplnky a jej okolia, bol pre nás šokujúci. Po snahe a práci, akú tomu pár zanietencov venovalo, je veľmi smutné vidieť, ako je zanedbaná. Pýtam sa či to je odrazom nedbalosti, ignorantstva. Ide nielen o náboženský objekt, ale aj o zachovanie národného dedičstva. Však pestovanie hrozna sa vždy spájalo s tradičnou úctou k sv. Urbanovi. Nájdu sa dobrovoľníci, ktorí majú lásku k svojeti a urobia nápravu?

Agnesa, rod. Čížová ■

krajn
Vaše stavebniny na kraji Stupavy
Stavebniny Krajn krajn@krajn.sk
www.krajn.sk

stavebný materiál a zmesi
tvárnice, murivo, preklady, stropy, izolácia, fasády, sadrokartón, dlažba, ploty, náradie, prístroje, farby, laky...

hutnícky a spojovací materiál
profily I, U, L, T štvorcové, kruhové a ploché tyče, jokle, rúry, plechy, drôty, klince, ohýbanie bet. ocele

voda, plyn, kúrenie
tlakové rúry, hadice, tvarovky a fitingy, ventily, armatúry, sifóny, izolácie, tesnenie, vykurovacie telesá, kotly, ohrievače, podlahové kúrenie...
GIACOMINI Technology in Comfort
viega
HERZ

skruže a kanalizačné systémy
plastové kanalizácie, šachtové prvky, studňové skruže, odvodňovacie žľaby, drenážne rúry, tvarovky...

elektroinštalačný materiál
káble a vodiče, vypínače, zásuvky, rozvádzače, bleskozvodný materiál, senzory, svetelné zdroje, elektromery, svorkovnice a svorky, ističe a poistky, meracie prístroje

využite veľké zľavy
20 – 33%
akcia platí do 15. 10. 2014

NAJŠIRŠÍ SORTIMENT • NAJNIŽŠIE CENY • NAJLEPŠÍ PRÍSTUP

Futbalisti SND na Dni zelá

V sobotu, 4. októbra, sa už po druhý raz tešili návštevníci populárneho festivalu kapusty, ale tiež futbalu, z príležitosti vidieť duel futbalových veteránov. Unikátne sa v ňom vďaka obetavému nadšeniu Dpt. Ing. Jozefa Dugoviča, manažéra domáceho mužstva, stretli v dueli herci SND s FK veteránov Stupava.

Tradícia vzájomných zápasov vznikla pred rokom z iniciatívy umelcov zo SND, ktorým sa u stupavských futbalových veteránov po premiérovom zápase zapáčilo. Prvý vzájomný duel bol zážitkom pre obe mužstvá „starých pánov". Manažér FK Internacionálov Stupavy Jozef Dugovič a primátor mesta Stupavy Pavel Slezák ich návrh s radosťou prijali. Za podpory MKIC Stupava, FK Stupava, VVDP Karpaty Pezinok-Grinava a Pekárne u Floriánka v Záhorskej Bystrici sa preto dnes už tradičné stretnutie úspešne zopakovalo. Komentátorom stretnutia bol Ľuboš Hlavena.

Medzi hráčmi FK SND sa objavil generálny riaditeľ Marián Chudovský, riaditeľ centra marketingu Daniel Rabina, riaditeľ baletu Jozef Dolinský ml., divadelný režisér Nikita Slovák, Ján Babiak a ďalší umelci. Vo všetkom pomáhal ich PR manažér Branislav Šanta v spolupráci s Alenou Klenkovou.

V predzápase sa stretli žiaci základnej školy v Stupave s trénerom Velčickým a pod trénerom Pokorným s názvom Pajštuňáčik. Výsledok nebol dôležitý, ale oduševnenie a radosť z gólov potešila nielen hráčov, ale aj divákov s rodičmi. Po skončení stretnutia boli hráči odmenení od primátora Stupavy Pavla Slezáka čokoládou. Rodičia si vypočuli príhovor Ivana Mazanca, ktorý ich informoval o možnostiach fungovania žiackych družstiev vo FK Stupava.

Pri zahájení hlavného zápasu – pri nástupe na futbalovú plochu, držali žiaci hráčov za ruku ako v lige majstrov, čo prinieslo radosť a úsmevy všetkých zúčastnených.

Futbal bol pre fanúšikov i hráčov neopakovateľným zážitkom a výsledok 7 : 3 svedčí o tom, že sa bolo na čo pozerať. Hráči FK SND sa oproti minulému roku zlepšili a strelili tri góly. Pri bravúrnom zákroku sa zranil generálny riaditeľ Marian Chudovský, ktorý nezaprel svoju bývalú športovú aktivitu z Banskej Bystrice. Na záver stretnutia sa tradične kopali jedenástky, ktoré vyhrali umelci SND 4 : 3. Na férovosť hry dozerali po vedením Ivana Mazanca rozhodcovia Rudolf Liška a Rudolf Lazar. Súdky kapusty po zápase z rúk primátora boli peknou odmenou pre obe mužstvá.

Po úmornej dramatickej „chuťovke" na trávniku sa hráči stretli na Party Internacionálov Stupavy, na ktorej všetkým chutili naše záhorácke špeciality.

Pri návrate na dosky Slovenského národného divadla padla medzi hráčmi otázka, kedy sa uvidíme na budúci rok? *„Áno, bude to 3. októbra 2015,"* potvrdil manažér FK Internacionálov Stupavy Jozef Dugovič.

Mgr. Monika Švehlová a Jozef Dugovič ■

Novinky z kuchyne hádzanárskeho klubu

Letné prázdniny plné tréningov, turnajov a prípravných zápasov sú za nami a v septembri ruka v ruke so začiatkom vyučovania sa spustili aj všetky ligové súťaže novej sezóny. V tejto sezóne pre náš klub s mnohými novinkami.

Počas leta sme sformovali družstvo mladších dorastencov a prihlásili ho do 1. slovenskej ligy mladšieho dorastu, do 2. slovenskej ligy sme prihlásili taktiež novovzniknuté družstvo žien, ktoré od septembra vedie tréner Martin Kanda. Obe družstvá sa v úvodných kolách súťaží nestratili, družstvo žien je zatiaľ s plným bodovým ziskom na druhom mieste tabuľky a dorastenci sú po troch úvodných kolách na 10. priečke. K tomuto výsledku treba dodať, že kostru dorasteneckého družstva tvoria chlapci, ktorí patria vekom do kategórie starších žiakov a ktorí svoju žiacku súťaž Majstrovstiev kraja suverénne, zatiaľ bez straty bodu vedú. K družstvu mladších dorastencov nastúpil na pozíciu asistenta trénera pán Vladimír Pšenko a spoločne s Rudom Draškovičom zatiaľ so cťou zdolávajú nástrahy dorasteneckej ligy.

V družstve mladších dorasteniek prišlo k malým zmenám v kádri a všetci veríme, že ich tohtoročné výkony v prvej dorasteneckej lige dievčat budú v závere sezóny dekorované jedným z najcennejších kovov. Družstvo pod vedením Romana Vigha a Petra Kuklovského má v tomto ročníku jednoznačne medailové ambície. V kádri hráčok sú dnes dve reprezentantky v kategórii kadetiek – Vanessa Raffasederová a Lucia Kovácsová. Ďalšie dievčatá sú horúcimi kandidátkami na miesta v slovenskom výbere.

V družstve mužov prišlo tiež k posilneniu kádra a rovnako pod novou trénerskou taktovkou nového trénera Miroslava Fukača a asistenta Ľuboša Ivicu.

V novom školskom roku sa rozšírili aj naše družstvá najmenších. Družstvo mladších žiakov prevzal Vladimír Valachovič, do družstiev prípravky sme angažovali 5 nových trénerov – Róberta Popluhára, Branislava Krištofiča, Evu Podhradskú, Stanislavu Kováčovú a Patrika Klimka.

V spolupráci so Základnou školou sme otvorili dve „športové triedy" v prvom ročníku ZŠ so zameraním na hádzanú, ktoré sú najnovším spoločným projektom nášho klubu a školy a pod odbornou garanciou Slovenského zväzu hádzanej. Projekt nesie názov GOLDEN TEAM a my veríme, že sa bude každoročne rozrastať o ďalšie triedy. O vyučovací a tréningový proces 41 najmenších hádzanárov sa starajú Svetozár Prokeš, Rudolf Draškovič, Roman Vigh a Zuzana Kalmárová. Vďaka podpore zo strany mesta Stupava a vedenia Základnej školy v Stupave práve dokončujeme klubové priestory v budove ZŠ, ktoré by sme chceli oficiálne otvoriť v novembri tohto roku.

Svetozár Prokeš ml. ■

Spoločenská kronika

Narodili sa:

Zdenko Brlica
Sára Novotná
Pavol Kain
Zuzana Reszková
Kristína Maneková
Tobias Jánoš
Dominik Daráš
Dominika Vostíková
Timotej Laclavík
Jakub Marcinčin
Marek Kasák
Michal Slezák
Sofia Vachálková
Samuel Gajdoš
Albert Maroš

Zomreli:

Zdenka Langhammerová (1942)
Anna Dubná (1934)
Irena Hricová (1939)
Miroslav Daráš (1948)
Zuzana Timová (1961)
MUDr. Ivan Hasák (1947)
Ján Koreň (1930)
Alžbeta Maderová (1922)

Zosobášili sa:

Ing. Marián Reich a Michaela Melknerová
Roman Hrdina a Adela Danielová
Peter Tomek a Hana Piačková
Michal Ščepánek a Barbora Hromeková

Tichá spomienka na našich blízkych

Osud je občas veľmi krutý,
nevráti čo raz vzal...
Zostanú iba spomienky
a v srdci veľký žiaľ....

Dňa 31. 10. 2014 uplynie 7 rokov, čo nás náhle opustila naša milovaná manželka, mamička a babička
Oľga Rácová.
Ďakujeme všetkým, ktorí si spomenuli a zdieľajú našu bolesť a stratu. Manžel Ján, synovia Peter, Roman a Martin s rodinami.

Stupavjánek oslávil svoje 1. výročie

Detský folklórny súbor Stupavjánek, ktorý vedie umelecká vedúca Oľga Mózová, oslávil v septembri svoje prvé výročie vystúpením na otvorení slávností kapusty – Deň zelá, ktoré patria medzi najväčšie festivaly na Záhorí. Stupavjánek sa predstavil pásmom detských ľudových hier, tancov a piesní pod názvom Za humnama a svojím vystúpením, ktoré bolo pre väčšinu členov krstom na javisku, obohatil program o krásne ľudové poklady našich predkov. Po vystúpení oslávili členovia súboru spolu s rodičmi prvé výročie spoločným sfúknutím sviečky na torte, ktorá všetkým chutila. Vedúca súboru vyhodnotila činnosť detského folklórneho súboru, poďakovala členom za poctivú prípravu na vystúpenie, MKIC za spoluprácu, rodičom za obetavosť a pomoc a zaželala súboru veľa síl do ďalších rokov. Osobitne sa poďakovala rodine Suchej, ktorá bezodplatne vyrobila a poskytla pre súbor skriňu na kroje, Tomášovi Schvarczovi za pomoc pri maľovaní tanečnej sály a v neposlednom rade Martinovi Dušekovi za zrštaurovanie zábradlia a lavičky na prezliekanie do šatne. Za rodičov vystúpila pani Janoušková, ktorá vyjadrila spokojnosť rodičov s vedením súboru a zaželala mu veľa úspešných vystúpení.

–dm- ■

Nová urologická ambulancia v Stupave

Radi by sme vás informovali o otvorení novej súkromnej urologickej ambulancie spoločnosťou UroLine, s. r. o., so sídlom v zdravotníckom centre (Zdravotnícka 1, Stupava), vedľa lekárne Fortuna.
Ordinačné hodiny: Pondelok – Piatok, 15.30 – 21.00
Objednávky prijímame na tel. čísle: 0907 875 703

■ *Pokračovanie z titulnej strany*

Keď deťom v školskej jedálni chutí

Všeobecne skloňovanou témou a problémom školských jedální na Slovensku je rozpočet, ktorý dostáva jedáleň prídelom od štátu. Po prerátaní na jedného žiaka to vychádza žalostne málo, ak sa nemýlim. Môžete nám prezradiť, koľko to činí v súčasnosti a koľko za jeden obed dopláca rodič? A vôbec, ako sa dá z týchto peňazí uvariť chutný obed, nebodaj aj z kvalitných surovín?

Náklady rodiča na obed dieťaťa sú zhruba 1,19 eura. Toto sú náklady na suroviny, za ktoré ja musím daný obed navariť. Zvyšok platí štát – teda elektrinu, plyn a ostatné potrebné výdavky. Zatiaľ dokážeme takto normálne fungovať. Zdravý a chutný obed sa za túto sumu navariť dá, musíme však veľmi pracovať s normami, treba ich dobre poznať, či už tie reštauračné, alebo školské. Keď som z reštaurácie prišiel variť deťom do školskej jedálne, celé moje varenie sa otočilo o 180 stupňov, to je tak ťažké varenie. Deti hľadajú svoje chute, nie je preto vždy dobré zakazovať a predpisovať dieťaťu toto jedz, to nemôžeš a pod. Potrpíme si na kvalitné suroviny, napríklad v rámci mliečnych výrobkov pracujeme s tou najkvalitnejšou 24 % smotanou, ktorú nájdete v tých najlepších reštauráciách. Pracujeme s najkvalitnejšou čerstvou a mrazenou zeleninou. Dodávateľov mäsa a ostatných surovín si poctivo vyberáme.

Základnú školu v Stupave som navštevovala aj ja. Ak si spomeniem na školskú jedáleň, nie vždy mi tam chutilo, no všeobecne, nevarili vtedy zle. Avšak, keďže vtedy sa ešte lístky „neorážali“, ale každý deň sa jedlo to, čo sa navarilo, dieťaťu nemuselo byť jedlo vždy po vôli. Často som teda musela nasilu bojovať s obedom, lebo pracovníčke jedálne príliš záležalo na tom, aby z taniera toho zmizlo čo najviac. Ako sa riešia tieto situácie v súčasnosti? Kontroluje deti niekto, koľko z obeda zjedia a či vôbec?

Vždy máme na výber z dvoch jedál. Áno, na 1. stupni toto kontrolujú družinárky, deti ukazujú taniere od polievky a od druhého jedla, nikto ich však jedlo dojesť nenúti. Dieťaťu je len dohovorené, aby si dalo aspoň zopár lyžičiek, a to je práve to hľadanie chutí, aby dieťa začalo postupne ochutnávať. Napríklad som zaviedol obyčajný trhanec s malinovou šťavou a pamätám si ôsmakov, ktorí toto jedlo predtým nepoznali a išli sa za ním zblázniť.

Funguje ešte dupľa? Teda ak niekomu zachutilo, môže sa s vylízaným tanierom po druhej hodine otočiť a dostane pridané?

Deti môžu ísť na dupľu od začiatku výdaja až do konca. Vedúca jedálne má oveľa viac práce s prepočítavaním, ale napriek tomu, ja som zástanca toho, že ak deťom chutilo, majú dostať, čo chcú. Hneď prvé čo som spravil, keď som nastúpil ako šéfkuchár do školskej jedálne bolo, že som strhol papierik „dupľa sa vydáva až po druhej hodine“. Je predsa nezmysel, aby dieťa, ktoré ide na obed o jednej, čakalo hodinu na dupľu, a to ani nevie či zostane a dajú mu ju. Radšej jedlo rýchlo dorobíme, aby deti mali. To samozrejme nejde bez tímu pracovitých ľudí. V jedálni máme teraz dve kuchárky a dve pomocné sily, avšak tie sú také šikovné, že v prípade potreby dokážu tiež variť, nie len umývať hrnce a ja ich to rád učím. V našej kuchyni panujú síce striktné pravidlá, ale vždy si vypočujem aj názor druhej strany. Musíme variť podľa noriem, ktoré nás nepustia.

Majú rodičia na výber bezlepkové, prípadne iné špecifické jedlo podľa potrieb?

Varíme aj diétne jedlá – bezlepkové a bezlaktózové jedlá. Varíme takto pre 12 detí po dohovore s rodičmi.

Dostalo sa mi do uší, že v rámci diverzity stravy a oboznámenia detí aj s kuchyňou iných krajín, ste varili v školskej jedálni taktiež jedlá s nádychom medzinárodnej kuchyne. Naposledy ste zasa mali tzv. ovocný týždeň a pribudol aj samoobslužný stolík so zeleninou a šalátmi. Môžete nám priblížiť nejaké ďalšie zaujímavé a netradičné aktivity a novátorstvá, ktoré prebiehajú v školskej jedálni?

Snažíme sa aj o osvetu v rámci zdravej výživy medzi deťmi. Najväčšou chybou je, že veľa detí nevie stolovať. Často nevedia prísť hneď do jedálne a samé si odniesť tácku a nabrať, nemajú návyky z domova. V jedálni sme im urobili ovocné stoly a šalátové stoly, trvalo im dva a pol týždňa, než sa naučili, že si môžu samé nabrať a takisto vedieť regulovať naberané množstvo – teda nabrať si naozaj len toľko, koľko aj reálne zjem.

Deti hľadajú svoje chute. Po čase samé prídu s tým, že „Pán kuchár, chcem viac mäsa“, „Pán kuchár, chcem menej šťavy” a podobne. Jedenie by malo byť rituálom a malo by trvať určitú dobu, a to samozrejme aj u detí.

Robili sme týždeň talianskej kuchyne, presadzujeme aj španielsku kuchyňu, pretože obsahuje veľa zeleniny, povedzme paella. Napríklad aj taká tortilla plnená čerstvou zeleninou a kuracím mäsom prešla do školského stravovania. A to z dôvodu, že sa jedná o zdravú a vyváženú stravu pre deti a je to jedlo, ktoré staršie deti radi kupujú vonku, my im ho tu priblížime.

Voľakedy bývalo zvykom alebo skôr pravidlom, že dve jedlá v týždni boli mäsité, dve bezmäsité a jedno múčne. Je tomu stále tak? Podľa čoho vyberáte jedlá do rozpisu na nasledujúci týždeň a evidujete nejaký rebríček obľúbených jedál medzi deťmi?

Musíme sa držať už spomínaných noriem. Vždy máme na výber z dvoch jedál. V pondelok je múčne jedlo, v utorok mäso na kocky, potom v stredu polo mäsité, napríklad fašírka. Vo štvrtok je plátok mäsa a piatky sú bezmäsité. Avšak pondelky a piatky podávame tzv. silné polievky, teda s mäsom. Ak by sa stalo, že by deti boli hladné alebo jedlo vybehali, k polievke majú vždy aj pečivo.

Jedálny lístok spisujem ja s kolegyňami dopredu aj na 4 – 6 týždňov. Finálne slovo má však vedúca jedálne, teda moja manželka Pavlínka. Od 1. stupňa do takej 5. triedy deti obľubujú všetky dusené mäsá na šťave, s tarhoňou, ryžou či kolienkami, pretože tieto jedlá sa jedia lyžicou, a to milujú všetky deti. Taktiež obľubujú ruský biftek, teda mletú fašírku s omáčkou. Všeobecne môžem povedať, že deti nemajú radi mrkvu vo všetkých jej podobách.

Je nepochybné, že Vám na školskej jedálni záleží a vymýšľate, ako by sa mohla zlepšovať a napredovať aj mimo Vášho pracovného času. Naposledy ste jedáleň úspešne reprezentovali na Dni zelá, kde ste vyhrali aj 1. miesto v súťaži o najlepšiu kapustnicu (ktorú som mimochodom mala aj ja možnosť ochutnať a bola naozaj vynikajúca). Máte nejaké ďalšie vytýčené plány na tento školský rok?

Snažíme sa zameriavať na zdravú výživu a aby naše jedlá boli plnohodnotné, aby sa deti naučili jesť aj ovocie a zeleninu. Sme zapojení do mliečneho a ovocného programu za podpory EÚ. Každý pondelok deti dostanú ovocie, v utorok a v stredu napríklad 100 % jablkový džús. Na jar by sme chceli od takého 4. ročníka rozbehnúť diskusie s deťmi o zdravej výžive a o ochutnávaní jedla. Pravidelne robíme ankety, deti nám píšu, čo by chceli jesť, takisto, čo sa im páči a čo nie a v čom by sme sa mali zlepšiť a my samozrejme toto všetko poctivo čítame. Varíme z čo najkvalitnejších surovín a dodržiavame prísne hygienické pravidlá a potrpíme si na čistotu. Našou snahou je eliminovať konzumáciu sladkostí, chceme radšej prejsť na dezerty. Čiže namiesto keksíka alebo tyčinky deťom ponúknuť radšej palacinku či lievanec.

V rámci projektu Kuchári bez hraníc sa venujeme aj charitatívnej činnosti. Naposledy sme prerozdelili výťažok v hodnote 300 eur získaný v stánku na Dni zelá medzi slovenské a africké deti. V Afrike veľa detí hladuje. Ak sa chcú najesť, ich kroky putujú do školy, tým pádom rastie v týchto oblastiach aj vzdelanosť.

Lucia Menclová ■

Poďakovanie – Deň zelá 2014

Ďakujeme všetkým, ktorí akoukoľvek formou prispeli k organizácii podujatia

Agroservis, Kvetinárstvo Hanka Kovačiková, Kvetinárstvo KYTIČKA, Kvetinárstvo Flortex, Potraviny HRICA, Potraviny HORN, BOBO výroba reklamy, Lekáreň CENTRUM, Lekáreň Sv. kríža, HAMÉ, Mykohobby, Zlatníctvo a hodinárstvo Wolletz, FA LA DRO, Šport móda MILICA, Móza elektro, Optika Z, Mäso a údeniny Daniel Horecký, Cukráreň KVARTET, Záložňa – VP GOLD s. r. o., Papiarníctvo – Šnajnárová, HAKI KEBAP, SHU GUANG s. r. o., Salónik – manikúra – pedikúra, Marta Maderová a Milan Čuban, František Kovács, Anna Nemcová, Andrej Kováč, Anton Stankovský, košíkárstvo Višváderová, Rudolf Rác, Slovenský zväz záhradkárov, NECTEL s. r. o.

MKIC ■

Fragmenty zo života v Stupave. Rok 1920

Sokolský pluk v Stupave

Udalosti v Európe sa stále valili jedna za druhou, bolo ich veľmi veľa a boli zásadné – zmena cisárstva na republiku, a tak i rok 1919 priniesol stále niečo nové v celej spoločnosti, ale i v Stupave. 28. októbra 1918 bol vyhlásený Československý štát a územie Horného Uhorska, ktoré doteraz patrilo Maďarsku, sa stalo územím česko-slovenským. To značí, že armáda mala právo obsadiť svoje územie a Maďarsko malo toto územie opustiť. To sa týka už i udalostí, ktoré sú opísane na konci 3. článku. V apríli 1919 sa udial v Maďarsku boľševický prevrat, po ktorom sa maďarská armáda pokúsila dobyť Slovensko a Sedmohradsko, čím vyvolala vojnu s Československom a Rumunskom. Vo finálnej fáze na oboch stranách stálo viac ako 120-tisíc vojakov. Porážka Maďarskej republiky rád a rumunská okupácia v Budapešti v auguste 1919 ukončila vojnu. Československo získalo kontrolu nad územím Slovenska, ktoré predtým patrilo Uhorsku. Toto je v skratke vysvetlený dôvod a potreba účasti československej armády na Slovensku a tiež v Stupave.

Už v predchádzajúcom článku v Podpajštúnskych zvestiach je spomínaný príchod československých vojakov do Stupavy v roku 1918. Vojenských prítomností v Stupave bolo viacej. Spomína sa aj 25. kroměřížsky domobranecký pluk, ktorý zabezpečoval poriadok, strážil naftové doly v Gbeloch, pyritové doly v Perneku, upokojoval situáciu v Šaštíne, Malackách. Jednoducho, prítomnosť československých vojakov bola aktuálna a ľudia si na to zvykli.

Jedným z vojenských telies, ktoré sa zúčastnilo týchto bojov proti maďarským vojskám, bol pluk Svobody 111, ktorý sa skladal najmä z členov – bratov sokolských jednôt a členov robotníckych telocvičných jednôt, ktorí boli predtým vojaci v rakúskych armádach. Pluk vznikol v Brne v roku 1918, pre túto akciu sa organizoval v Prahe v roku 1920 a jeden prápor bol vyslaný do bojov na Slovensko.

Prvého júla 1920 odišiel za doprovodu plukovnej hudby z Brna. Vlak sa pomaly šinul smerom k Bratislave, prešiel cez Zohor a zastavil sa v Devínskej Novej Vsi, odkiaľ sa vrátil do Zohoru a tam sa vojaci dozvedeli, že majú ísť do Stupavy, kde majú dostať od veliteľa úseku francúzskeho majora Martina ďalšie dispozície. Prišli do Stupavy a ubytovali sa v určených priestoroch, bolo to na povalách v grófskych majeroch (veľký a malý majer). Veliteľ sa ubytoval v kaštieli grófa Károlyiho, nižší velitelia bývali v súkromných domoch u obyvateľov. Kaštieľ bol pre vojakov neprístupný, mohli sa tam len vyfotografovať.

Osobní pobočníci (dôstojníci mali svojich pobočníkov – "pucflekov") našli zdroje mlieka a iných potravín medzi domácimi obyvateľmi. Vojaci mali každé ráno rozcvičku, ktorá obsahovala prvky sokolského cvičenia. Okrem toho cez deň cvičili vojenské prvky.

Originálna fotografia z kaštieľa

6. júla oslavovali výročie popravy Jána Husa a po obede si vyšli na výlet na hrad Pajštún. Tešili sa najmä na pekný výhľad zo zrúcanín hradu až k Devínu a do Rakúska. Z hradu zišli dolu do Kvetova (Borinky), kde sa mládež bavila tancom pri harmonike, do zábavy sa zapojili i vojaci. Ako sú vojaci šikovní, hneď boli v kole.

Večery v Stupave trávili v rozhovoroch s miestnym obyvateľstvom, vojaci boli väčšinou slobodní, a tak nebola núdza o milostné zápletky. Česko-slovenská vzájomnosť sa medzi mladými pestovala veľmi horlivo. Spomínali sa návštevy v mlyne, za učiteľovými dievčatami do Mástu. Vyskytlo sa malé nedorozumenie s farárom, ktorému sa nepáčila Husova oslava a v kostole na kázni vystúpil proti nej. Toto českých sokolov rozhnevalo a musel zakročiť veliteľ pluku, aby upokojil situáciu. (Podobný incident farára Hojsíka je opísaný v predchádzajúcom článku). Najlepšie sokoly vychádzali s miestnou mladou sokolskou jednotou. Chceli pomôcť mladým stupavčanom a rozhodli sa uskutočniť verejné cvičenie. Spolu cvičili prostné cvičenia a niektoré zvláštne cviky. Celá Stupava i rodina grófa Károlyiho bola zvedavá na vystúpenie. Zavolali do Stupavy plukovnú kapelu z Brna a tá pricestovala vlakom a usporiadala na námestí pred kostolom koncert. V Stupave bol ruch, akoby ani vojna s maďarskými boľševikmi nebola. Verejné cvičenie malo byť 13. júla, ale v noci prišla depeša, vojaci mali byť ráno v plnej zbroji v Bratislave. Bratislavskú anabázu vynechám, bolo to v záujme „vyšších" udalostí. Do Stupavy sa vojaci vrátili na druhý deň večer. Čakalo ich tu obyvateľstvo i s vojenskou hudbou. Na námestí bol zase koncert, zišlo sa tam veľa ľudí a za peknej dychovej hudby sa tam ľahko „kurizovalo".

Pripravované verejné vystúpenie sa uskutočnilo za veľmi pekného počasia 20. júla. Cvičilo sa s veľkou pravdepodobnosťou na „Pažiti". Bolo to v priestore vedľa hostinca „Bertovič" a terajším obchodným a obytným domom. Plocha nebola oplotená a na pažiti sa pásli husi a kravy. Iná taká veľká plocha nebola v tom čase v Stupave k dispozícii. Na cvičisku bol postavený náčelnícky mostík, z ktorého bol prednesený prejav o novej republike a spoločnej československej vzájomnosti. Tá spočívala okrem iného v spolupráci vojakov – Sokolov a novozaložených stupavských Sokolov. Vlastné cvičenie bolo vojensko-sokolovského rázu. Cvičilo sa prostné, na náradí a bola i streľba z guľometov. Všetky cvičenia boli odmenené bohatým potleskom a sledovalo ho i panstvo z kaštieľa. Vrcholom bolo prostné cvičenie celého práporu. Vojaci nastúpili do pásu obnažení, mali oblečené americké vojenské nohavice. Živý záujem vyvolal Haškov „cirkus" – cvičisko s guľometmi a so streľbou. Po cvičení odišli na „bednáreň", do lesa, kde bola živá „veselica".

O cvičení bola uverejnená správa vo vtedajších „Lidových novinách". Hovorilo sa tam o verejnom cvičení s hudbou, po ktorom nasledoval koncert, na ktorom bolo celé okolie zastúpené a zároveň prekvapené, pretože čo Stupava stojí, také niečo ešte nezažila. Pri rozchádzaní ľudia hovorili „Hľa, čo vedia urobiť naši bratia Česi! A my? Nie je to vhodný príklad?" Čistý výnos z usporiadaného cvičenia 3 350,55 Kč venovali nášmu Sokolu na jeho zriadenie a povznesenie.

Sokolský pluk vykonával vojenské povinnosti vyplývajúce zo vtedajšej vojenskej a politickej situácie. Napr. sprevádzal internovaných vojakov od 72. pluku, ktorí prechádzali z Chebu cez Slovensko a dostali sa do Stupavy až do cieľovej stanice do Leopoldova, kde ich očakával vojenský súd. Po vrátení sa do Stupavy dostali ďalšiu úlohu, a to vybudovať pri Plaveckom Štvrtku malé opevnenie proti Rakúsku. Takéto činnosti vykonávali až do konca júla, keď sa presťahovali do Bratislavy a odtiaľ ďalej do Komárna.

Vplyvom sokolov bol i v Stupave založený Sokol, telocvičná jednota, ktorá existovala ešte po druhej svetovej vojne.

Na doplnenie ešte situácia v Stupave a rodine.

Z dnešného pohľadu si situáciu v Stupave pred 100 rokmi vieme len ťažko predstaviť. Spomeniem len niektoré aspekty, ktoré sú pre našu dobu takmer nemožné a nepredstaviteľné, že ľudia mohli takto žiť: Počet obyvateľov bol nižší ako 4 000. Nebola elektrina (až v roku 1927 sa postavil prívod do Stupavy a trafostanica na Marcheggskej ulici). Obchodná sieť – niekoľko súkromných obchodov, tovar základný – cukor, múka, soľ, koreniny, veľmi dôležitý bol petrolej, s ktorým sa svietilo. Obchody patrili väčšinou židom. Rodiny (dvory) mali svoju studňu a bolo niekoľko obecných studní na verejných pristranstvách. Potoky boli vyčistené. Rodiny mali svoje polia, na ktorých pracovali. Obecní pastieri pásli dobytok. Mlieko sa kupovalo od sedliakov. Dosť ľudí pracovalo u grófa Károlyiho v kaštieli – na poliach, na majeroch alebo v lesoch. Keďže nebola elektrina, nebol rozhlas, ani televízia, správy obecného úradu denne niekoľkokrát vyhlasoval konšel – chodil po dedine s bubnom a zvolával ľudí, aby si vypočuli správy. V tom čase však už chodil vlak do Stupavy a dalo sa cestovať do Prešporka alebo Viedne. V Stupave nebol nijaký priemysel, boli však remeselníci – kováči, kolári, sedlári, stolári, murári, kominári, krajčíri, krajčírky, ktorí slúžili verejnosti. Po dedine chodili drotári (drótovali a flekovali hrnce), šalkári – zberali staré už nepraviteľné šatstvo a dávali za ne malé darčeky – obyčajne šálky. V školách sa učilo po slovensky.

Dojemná je terajšia starostlivosť o bezpečnosť návštevníkov okolia strelnice – je možné, že by mohlo nevybuchnuté strelivo zo strelníc (olovené broky) vybuchnúť a zraniť ľudí? Takýto komentár som našiel...

Bednáreň bola vtedy verejne prístupná, odohrávali sa tam rôzne veselice, majálesy a Stupavčania tam chodili na prechádzky, dnes je predmetom sporov a prístup do týchto končín Stupavy je obmedzovaný terajšími majiteľmi.

Situáciu v rodine poznačila vojna tak, že môj starý otec prišiel po vojne domov zranený a chorý. Na následky týchto zranení a chorôb zomrel 15. 2. 1919. Môj otec sa narodil 1. 3. 1919, teda 2 týždne po smrti svojho otca, zostala mladá vdova s dvoma deťmi. Takýchto prípadov bolo oveľa viac, pretože vo vojne zomrelo 104 (105) našich vojakov, predpokladám, že vdov mohlo byť okolo 60 a zostalo najmenej 100 polosirôt. Takýto údaj som nikde nezohnal, je to len na základe štatistiky.

Za poskytnutú časť knihy, ktorá sa týka Stupavy, ďakujem pani Ľubici rod. Lachkovičovej, ktorá ju objavila v Brne.

Svetozár Prokeš ■

Jeseň neodškriepiteľne začala

Dúfam, že ste si plnými dúškami užívali nádych babieho leta počas prvých 20 októbrových dní. Po daždivom septembri (spadlo rekordné množstvo 193,8 mm zrážok) ste si ho naozaj zaslúžili. Studený front, ktorý sa ukázal v plnej sile v noci z 21. na 22. októbra, priniesol aj do nášho mestečka výraznejšie ochladenie. Dovtedy bol tento mesiac až o 5 stupňov teplejší ako priemer. Po veternom a premenlivom počasí nás v poslednom októbrovom týždni čaká ustálenejšie, avšak chladné počasie.

Len tak pre zaujímavosť, vôbec najteplejší októbrový deň sme zaznamenali 1. 10. 2011, keď sa teplota vyšplhala až na 28,2 stupňov. Najvyššia minimálna denná októbrová teplota bola zaznamenaná 9. 10. 2014, keď najmä vďaka teplému juhovýchodnému vetru neklesla pod 15 stupňov, čo je na október naozaj vysoká nočná minimálna teplota. O mimoriadne teplej prvej polovici októbra 2014 svedčí aj fakt, že v tomto období sme zaznamenali len 2 dni s minimálnou teplotou nižšou ako 10 stupňov.

Koncomesačné ochladenie posunie tento október viac do priemeru, napriek tomu môžeme povedať, že vykurovacia sezóna začala v tomto roku pomerne neskoro. Na prvé snehové vločky si ešte budeme musieť počkať, dovtedy vám prajem pekné dni.

www.pocasievstupave.sk

Dušan Prepira ■